

Sárospatak Város Jegyzőjétől

3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

B e s z á m o l ó **- a Képviselő-testületnek -** **a 2024. évi adóhatósági munkáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Jogszabályi háttér

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) g.) pontjában és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban Htv.) 8. § (1) bekezdésében foglaltaknak eleget téve, az alábbiakban számolok be a 2024. évi adóhatósági munkáról.

A beszámoló az önkormányzati adóhatóság 2024. évben elvégzett helyi adóztatási feladatainak az eredményét tartalmazza. Valamennyi adónem részletes bemutatásra kerül az előző évhez képest bekövetkezett változások kihatásait számszerűsítve. A beszámoló elkészítésénél alapelveként a valós, hű kép kialakítását fogalmaztam meg, a beszámoló az önkormányzati adóhatóság ASP adószakrendszer nyilvántartásán alapszik.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságsszervezéssel kapcsolatos feladatokat.

A magyar adórendszerben a Htv. bevezetése óta léteznek a mai értelemben vett helyi adók. A helyi adók léte egy háromszintű jogalkotás következménye, a legmagasabb jogforrás az Alaptörvény, ezt követi az Országgyűlés alkotta helyi adókról szóló törvény, valamint a Képviselő-testület által megalkotott helyi rendelet. A helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

A Htv. lehetőséget biztosít az Önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, a helyi adók fajtaát, mértékeit a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg.

Az adóhatósági munka alapját képező jogszabályok:

- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.)
- az adóigazgatási eljárás rendjéről szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban: Air.),

- az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény (továbbiakban: Avt.)
- az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) kormányrendelet
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.)
- a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköeiről szóló 1991. évi XX. törvény,
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)
- a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (továbbiakban: Dáptv.)
- a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény,
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény,

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályok az ún. egyedi adójogszabályok

- a Htv.,
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.),
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban: Ktdt.),
- a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.)
- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény,

a kapcsolódó és a végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A helyi adóból származó bevétel az önkormányzat saját bevételét növeli. Ugyanígy a talajterhelési díj, az adóügyi jogkövetkezmények, a késedelmi pótlék, és bírság bevételei az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen:

- vagyoni típusú adók (építmény, telekadó),
- a helyi iparüzési adó,
- kommunális adók (idegenforgalmi adó, magánszemélyek kommunális adója).

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete helyi rendelettel a helyi iparüzési adót és az idegenforgalmi adót 1992. évben, a talajterhelési díjat pedig 2004. évben vezette be. Vagyoni típusú adónem bevezetésére városunkban nem került sor.

II. Az adóhatósági munka személyi és tárgyi feltételei, feladat- és hatáskörök, ügyiratforgalom:

A.) A jegyző feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal szervezetén belül az Adóügyi és Iratkezelési Iroda apparátusának munkáján keresztül gyakorolja.

2024. évben az adócsoporthoz létszáma 1 fő felsőfokú végzettségű irodavezetőből, 1 fő felsőfokú végzettségű és 2 fő középfokú végzettségű ügyintézőből állt. Egy fő ügyintéző osztott munkakörben látja el az adóhatósági feladatokat és a szálláshely üzemeltetéssel kapcsolatos hatósági feladatokat is. 2023. októberében csatlakozott a csoporthoz 1 fő felsőfokú végzettségű ügyintéző, aki a kereskedelmi és telepengedélyezési feladatkört vette át.

Mindenki számítógépes felhasználói ismerettel, megfelelő kommunikációs készséggel és ezekben a munkakörökben elengedhetetlen konfliktuskezelési képességgel rendelkezik. Fokozott elvárás a kollegákkal szemben az adótitok megőrzésének követelménye.

A hivatal itt foglalkoztatott munkatársainak számolnia kell azzal, hogy az adóhatósági tevékenység egyáltalán nem mondható „népszerű” feladatnak.

E negatív érzést tovább erősíti a hatósági feladattal járó közhatalmi jelleg, a kötelezettség kikényszeríthetőségének a lehetősége és a rendelkezésre álló kényszerítő eszközök, szankciók alkalmazása.

B.) Az önkormányzati adónyilvántartás vezetése 2018. évtől az ASP országos adórendszerrel történik. A rendszerhez való csatlakozást követően az adóztatási feladatok ellátása jelentősen megváltozott informatikai és jogszabályi keretek között történik. Az önkormányzati ASP rendszer további elemeinek elsajátítása, használata úgy, mint a keretrendszer, űrlapmenedzsment, az iratszakszámrendszer, az iparkereskedelem, az NTAK szállás és az NTAK vendéglátás modulok beépültek a mindennapi munkafolyamatokba.

Az adóhatóság előtt intézhető ügyek nagy részben elektronikusan intézhetőek. A Dáptv. 19. § (1) bekezdése és a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 7. § bekezdésének 6. pontjában felsorolt gazdálkodó szervezeteknek és egyéni vállalkozóknak az elektronikus ügyintézés kötelező.

Azon adózóknak, akiket a törvény nem kötelez elektronikus ügyintézésre, szintén van lehetőségük arra, hogy ügyeiket kényelmesen, a nap bármelyik szakaszában akár otthonról is az elektronikus felület igénybevételeivel intézzék.

Az elektronikus ügyintézés igénybevételeének lehetősége nagymértékben megváltoztatta az ügyfélfogadásunk rendjét. Nemcsak azon adózóink élnek ezzel a lehetőséggel, akikre a törvény kötelezően előírja, hanem azon ügyfeleink is szívesen intézik elektronikusan ügyeiket, akiknek ez csak lehetőség. Nem kell személyesen bejönniük, hanem akár telefonon leegyeztetve, ügyintézői segítséget igénybe véve, elektronikus felületen intézhetik kényelmesen ügyeiket.

Az E-önkormányzat portál az önkormányzati ASP-rendszerben az elektronikus önkormányzati ügyintézés helyszíne.

Előfeltétele, hogy ügyfélkapus vagy cégkapus regisztrációval rendelkezzen az adóalany. Az „ügyintézés bejelentkezéssel” menüpont választását követően bejelentkezés az ügyfélkapu azonosítóval történik, a felhasználó azonosítását az ügyfélkapu végzi a háttérben. A portál szolgáltatásai közül az ügykövetés, az adóegyenleg lekérdezés, ügyindítás, adók befizetése funkciók egyaránt elérhetőek.

Az ügyindításhoz szükséges űrlapok a felületen elérhetőek, űrlap kereső is segíti a felhasználót. A megfelelő űrlapot „online kitöltés” kiválasztásával lehet megnyitni és kitölteni. Kitöltésük egyszerű, logikai összefüggések és a formai elvárások is be vannak állítva. A felületen az ellenőrzés funkció használatával a hibák kiküszöbölhetőek. A hibátlanul kitöltött űrlap egy gombnyomással beküldhető hivatalunkba.

Vállalkozóink ügyintézésében a Htv. módosítása hozott sokkal nagyobb könnyebbséget. Az állami adó- és vámhatóság naponta, elektronikus úton megküldi az önkormányzati adóhatóságok számára az Art. 1. melléklet 1. pontjában nevesített, a vállalkozás működésével kapcsolatos részletes adatokat.

Tehát ez azt jelenti, hogy nemcsak, hogy nem kell személyesen intézni ügyeiket, hanem a két adóhatóság között megvalósult együttműködés kiváltja azt, hogy mindkét hatóságnál külön-külön tegyék meg a változásokról szóló bejelentéseiket.

Így 2024. évben 1773 esetben közölt az állami adóhatóság adatot a városunkban működő vállalkozásokról.

Természetesen adózóinknak ez könnyebbséget jelent, ügyintézőinknek viszont nagyon sok problémával kell megküzdniük ezen adatszolgáltatások (változás-bejelentések) feldolgozásakor. Az ASP szakrendszer befogadói oldala nem minden esetben kompatibilis az állami adóhatóság részéről megküldött adathalmazzal. Az ASP központ részéről különböző programmodosításokkal igyekeznek ezen anomáliákat javítani.

Természetesen a két adóhatóság közötti együttműködés nem váltja ki teljesen az adózói bejelentéseket, adózás módjában történő változást, éves és záró bevallásokat maguknak az adózóknak kell eljuttatniuk önkormányzati adóhatóságunkhoz.

A Dáptv. azonban nemcsak a gazdálkodó szervezetekre nézve teszi kötelezővé az elektronikus ügyintézt, hanem hivatalok egymás közötti kapcsolattartásában kötelező elemként rögzíti.

2020. március hónapjában csatlakozott adóhatóságunk is a 2020. januárjában elindított elektronikus fizetési és elszámolási rendszerhez (EFER.). Az ASP e-fizetés szolgáltatással az ügyfeleknek lehetőségük van elektronikusan lekérdezni és VPOS megoldás segítségével befizetni az önkormányzat által kivetett adókat, díjakat, illetéket az E-Önkormányzat Portál weboldalon. Az elmúlt évek tapasztalata, hogy adózóink egyre szívesebben élnek ezen felület biztosította lehetőséggel is az adótartozásaik befizetése során. Bevezetése óta 716 esetben éltek ennek a lehetőségével adózóink, a beszámolási időszakban 245 befizetés érkezett elektronikus befizetésként.

C.) Feladat és hatáskörök:

Az adócsoport dolgozói látják el a településen bevezetett adónemekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, ellenőrzési, adóbeszedési feladatokat. Adóhátralékok tekintetében végrehajtási eljárás megindításának keretében törvényes eszközök széles körének alkalmazásával lépnek fel az önkéntesen nem teljesítőkkal szemben. Az adóhatóság pénzforgalmának számítógépes könyvelése, előírások, törlések vezetése mellett, negyedévenként zárási eredményekről készült összesítő megküldésével adatot szolgáltatnak a Magyar Államkincstár részére.

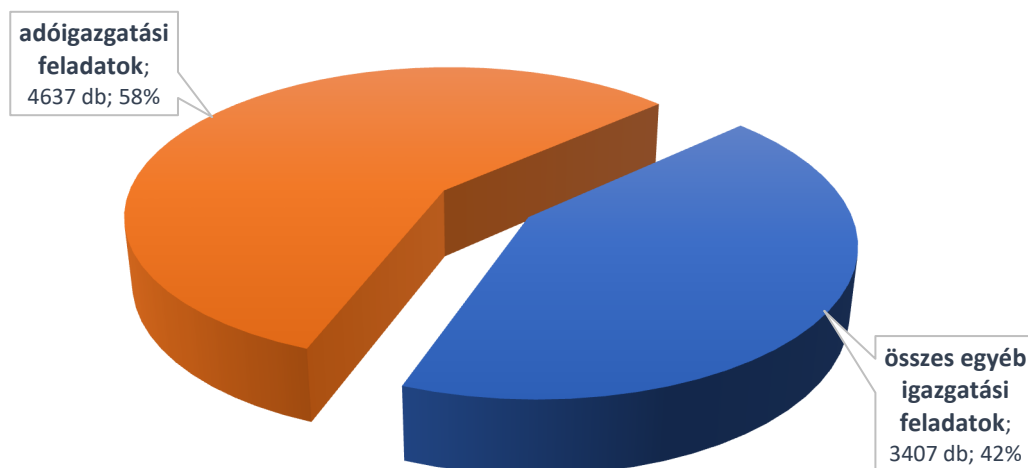
A magánfőzésre szolgáló desztillálóberendezés tulajdonjogáról, az ellenőrzés eredményéről adatot szolgáltatnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak. Adóigazolást és adó- és értékbizonyítványt állítanak ki. Hagyatéki, végrehajtási, kiskorú és gondnokság alatt lévő tulajdonos adásvételi ügyében helyszíni értébecslést végeznek. Törvény által meghatározott esetekben gondoskodnak az adók módjára behajtandó köztartozások beszedéséről és tovább utalásáról.

Az Air. előírása alapján az ügyintézési határidő általánosságban 30 nap, az adó- és értékbizonyítványok kiállításának határideje 8 nap, adóigazolás kiadási határideje az Art. szabályozása alapján 6 nap. A pénzforgalom feldolgozása folyamatosan történik. Az ügyintézési határidők betartása feszített munkatempót kíván meg az apparátustól, melyet tovább nehezít a bevallási határidőkhöz, negyedéves jelentésekhez, illetve az adóév zárásához, indításához kapcsolódó munkatorlódás, emellett az adófizetési készséggel összefüggésben jelentkező adóbehajtási ügyek, ellenőrzések számának a szaporodása.

Ügyfelfogadás hetente 3 alkalommal, hétfőn, szerdán és pénteken van. A város honlapján megtekinthetők az adórendeletek, az elektronikus ügyintézési portál elérhetősége.

Az ügyiratforgalom 2024. évben is jelentős volt 4634 adóhatósági főszám és 4100 alszám került iktatásra. Az adócsoport ügyiratforgalma a Polgármesteri Hivatal teljes ügyiratforgalmából 46 %-ot képvisel.

Polgármesteri Hivatal főszámra iktatott ügyiratainak száma 2024-ben

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal iratszakszámrendszer

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően az elektronikusan küldött iratok minden esetben az iratszakszámrendszerből iktatószámmal ellátva kerülnek kiküldésre. A magánszemélyeknek évente kétszer megküldött egyenlegközlők továbbra is egyedi iktatás nélkül normál postai küldeményként kerülnek kipostázásra, mely az adócsoport ügyiratforgalmát közel 287 plusz iktatott irattal növelte volna meg.

Nem kerülnek továbbá iktatásra az adózók befizetéseinek bankszámla-kivonatai, továbbá a postai elszámoló bizonylatok, melyek alapján történik az adózók befizetéseinek könyvelése.

III. Az adóbevételek alakulása, összetétele, ezeket alakító, befolyásoló tényezők:

Egy kiegyensúlyozott gazdasági helyzetben is nehéz egy koncepciót összeállítani, ugyanis a vállalkozások múltbéli teljesítménye nem garancia a jövő eredményességére.

2023. év végén a következő év költségvetésének tervezésekor mire is lehetünk figyelemmel. Az elmúlt év kihívásokkal teli időszakának gazdaságára, a nagyon gyengén teljesített iparra, a magas infláció okozta problémákra, a tervezetnél magasabb költségvetési hiányra, a kiskereskedelem volumenének visszaesésére és az elhúzódó orosz-ukrán háború okozta energiaválságra.

Több bizonytalansági tényező volt a magyar gazdaság életében, ami óvatosabb tervezésre adott okot. Az uniós források elmaradása érezhetően érintette a magyar gazdaságot. A jogállamisági eljárás keretében befagyasztott és elvesztett források, melyek több mint 1 milliárd eurót tettek ki, közvetlenül csökkentették a rendelkezésre álló fejlesztési keretet. Ez különösen a strukturálisan elmaradott régiók támogatását érintette érzékenyen. A források elmaradása lassította vagy ellehetetlenítette a tervezett beruházásokat és fejlesztéseket számos területen. Bár a kormányzat igyekezett más forrásokat bevonni és saját programokat indítani, ezek nem minden esetben tudták teljes mértékben kompenzálni az uniós pénzek kiesését. A bizonytalanság a pályázatok kiírásában is éreztette hatását, ami visszavethette a vállalkozások beruházási kedvét.

Figyelemmel kellett lennünk arra, hogy az iparüzési adónem sajátossága, hogy az adóalap képzése révén jól leköveti a gazdaság növekedését vagy csökkenését. Egy „jó gazdasági” év duplán jó az önkormányzat számára, ugyanis ekkor májusban nő az előleg kiegészítés és egyúttal emelkedik a szeptember 15-ig fizetendő előleg összege is. Ha viszont gazdasági visszaesés van, úgy az adóévet követő év májusában visszaigénylő pozícióba kerülhetnek a vállalkozások és a szeptemberi előlegük is csökkenhet.

Gondolnunk kellett még azon jogi szabályozásra is, ami 2023. évtől került bevezetésre a helyi iparüzési adóban, az új egyszerűsített adóalap-megállapítási mód alkalmazásának lehetősége, mely elképzeléseink szerint csökkentheti a várható iparüzési adóbevételt.

Míg a korábbi években óvatos tervezésre volt szükség az idegenforgalmi adóval kapcsolatban, hiszen a turizmus, a vendéglátás és a szórakoztatóipar voltak azok az ágazatok, amelyek leghamarabb térdre kényszerültek a koronavírus következtében, a járványból eredő szigorítások és megszorítások teljes egészében áthatották a szektort. 2023-ban viszont már sikeres visszazárkózásról, a belföldi turizmus erősödéséről beszélhettünk, ezért a 2024-es bevétel tervezésénél már merészebbek voltunk. Ehhez hozzájárult azon tény is, hogy 2023. január 1-jétől 450 Ft-ra emelkedett az idegenforgalmi adó mértéke.

A következő adónem, amelyet nagy változás ért már 2021. évtől, ez az átengedett központi adónemként nevezett gépjárműadó volt.

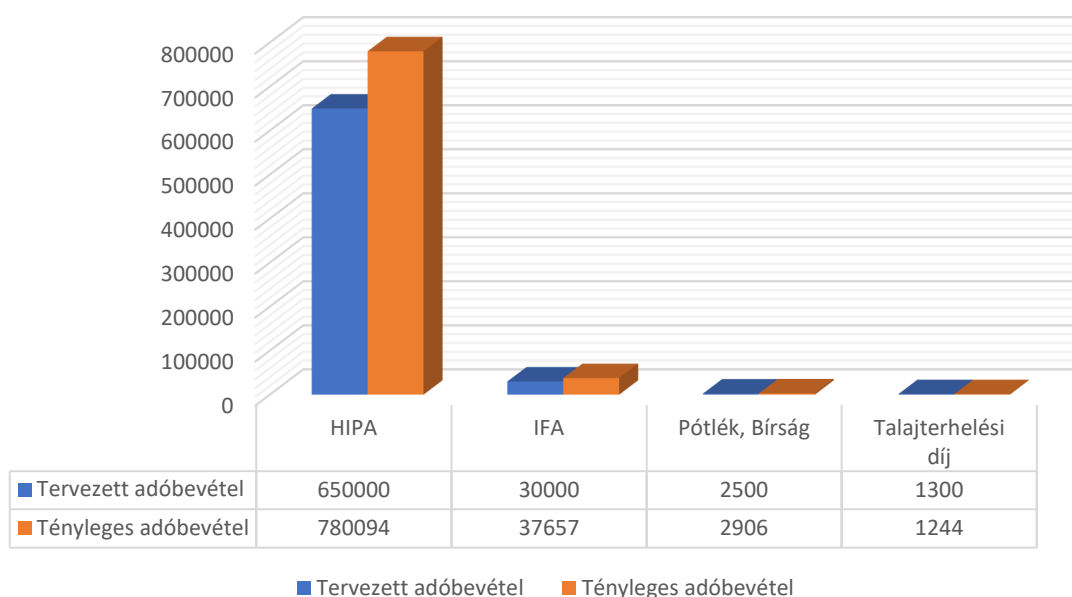
Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény, mely 2021. január 1-jétől módosította a gépjárműadóztatás rendjét. A belföldi gépjárművek adóztatása átkerült az állami adóhatósághoz, így gépjárműadó bevételt ettől az időszaktól már nem tervezhettünk.

Így összességében 2024 évre eredeti előirányzatként 683,8 millió forintot terveztünk, 60 millióval többet, mint 2023. évben.

Az önkormányzat adóbevételei az eredeti tervezett előirányzathoz képest – az iparüzési adót bruttó módon számolva – 120,2 %-ban teljesültek. A saját bevételeken belül az iparüzési adó kiemelkedő, meghatározó szerepe továbbra is fennáll, így nagysága okán alapvetően befolyásolta az adóbevételek teljesülését.

A gazdálkodók köréből kiemelendő néhány „virilista”, akik a nehéz gazdasági helyzet ellenére, a térség vezető vállalkozói szerepét meg tudták tartani, s a vártnál nagyobb adót tudtak befizetni önkormányzatunkhoz.

Tervezett és tényleges adóbevétel alakulása 2024. évben eft-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

Helyi és átengedett adóbevételek teljesülése 2023. és 2024. években

	Pénzügyi teljesülés eFt-ban		Változás %
	2023. év	2024. év	
Tartózkodás utáni idegenforgalmi adó	35 666	37 657	+ 5,58
Helyi iparüzési adó - bruttó módon -	774 891	780 094	+ 0,67
Késedelmi pótlék, mulasztási bírság,	3 352	2 906	-13,30
Talajterhelési díj	1 335	1 244	-6,81
Földbérbeadásból származó szja	33	4	-87,88
Összesen:	815 277	821 904	+0,81

Forrás:Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

Megjegyzés: 2024. évben az önkormányzat helyi iparüzési adó számlájára – bruttó módon számított – 780 093 710 Ft iparüzési adó befizetés érkezett, mely összeg 2024. december 31. napjáig felutalásra került az önkormányzat főszámlájára. Ezen összeget csökkenteni kellett a 2024. december 31-én fennálló túlfizetés összegével (35 965 053 Ft) és növelni a 2023. december 31-én fennálló túlfizetés (28 527 857 Ft) összegével, a 38/2013. (IX.19.) NGM rendelet szabályozása alapján.

Az adóbevételek időbeli teljesülésének jellemzője, hogy az első félévben általában nem érik el az éves előírások felét, mely kiegészül a második félévi adókötelezettség során, illetve az év végi adóvégrehajtás során befolyt adóösszegekkel.

Helyi és átengedett adóbevételek negyedévenkénti teljesülése 2024. évben

	Adóbevételek (eFt)	Bevétel %-os megoszlása	Pénzügyi teljesítés negyedévente (eFt)
2024.03.31	278 801	33,92	278 801
2024.06.30	403 174	15,13	124 373
2024.09.30	752 748	42,53	349 574
2024.12.31	821 901	8,42	69 153

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

A fenti táblázat adatai csak a költségvetésre átadott, azaz a finanszírozásban résztvevő bevételt mutatja, azaz nem tartalmazza az adózók részére visszautalt, vagy más hatóság számlájára átutalt túlfizetések összegét.

Ugyanakkor a visszaigényelhető adótöbbletek miatt a folyóbevételből kell finanszírozni az előző év elszámolásából adódó visszautalásokat is. Ezek nagyrészt az iparüzési adóbevallás május 31-ei határidejéhez kapcsolódva, bevallások folyamatos feldolgozása alapján június-július hónapra koncentrálnak. Nagyságrendileg a visszautalás 2024. évben 33 694 ezer forintot összeget tett ki, 14 895 ezer forinttal kevesebbet, mint az előző, a 2023-as adóévben.

IV. Az adócsoport munkájának részletes bemutatása:

1.) A helyi adókról bővebben

a.) Helyi iparüzési adó:

Az önkormányzatok legnagyobb összegű bevételét kitevő helyi adóneme. A helyi adóbevételek 80 %-át kitevő helyi iparüzési adó, mint értékesítési, forgalmi típusú adónem, a vállalkozások nettó árbevételére kivetett adó a helyi adórendszerben fennálló dominanciája a prociklikus jellege miatt külső gazdasági kockázatoknak teszi ki a helyi pénzügyeket. Az iparüzési adó nagyon változékony, hiányzik a stabilitást és a kiszámíthatóságot szolgáló diverzifikáció.

A helyi adó törvény szabályozása alapján a beszedett adóbevétel a helyi közösségi közlekedési feladatok ellátására és a szociális ellátások finanszírozására használható fel.

Az iparüzési adó jelenlegi struktúrája és használati korlátai miatt pénzügyi függetlenség és rugalmasság szempontjából kihívás elé állítja a magyarországi önkormányzatokat.

Szükséges lenne változtatni ezen, hiszen a helyi önkormányzatnak megfelelő erőforrásokkal kell rendelkezniük, a helyi adózási autonómia növelése érdekében szükséges lenne megszüntetni a felhasználási kötöttségét, a jelenlegi korlátozásokat.

A Htv. szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó.

Ebben a tekintetben vállalkozónak minősül a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző, a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele a 2024-es adóévben az 1 600 800 forintot meghaladja, a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, egyéni cég, egyéb szervezet.

Adóköteles iparűzési tevékenység alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő.

A vállalkozó iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén kívül folytatja. Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végzett iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak kell a Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania.

Az elmúlt néhány évben számos átmeneti vagy véglegesnek tűnő változáson ment keresztül ez az adónem. Gondolok itt olyan rendeleti szabályozásokra a koronavírus járvány ideje alatt, amit korábban csak törvényben lehetett szabályozni, majd a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott adómérték kedvezmény, amely 2 évig fenntartotta magát, adózási mód megszüntetése 2022. évkorében, új adózási mód bevezetése, mindezek olyan változások voltak, amelyek az adózási stabilitást megszüntették.

Iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2 %-a, adóalapja pedig a Htv. rendelkezése alapján opcionális.

2023. január 1-jétől egy új, egyszerűsített adóalap-megállapítási módszer lépett hatályba. Az egyszerűsített adóalap-megállapításra valamennyi olyan vállalkozó jogosulttá vált, amelynek az adóévi bevétele a 25 millió forintot, a személyi jövedelem adótörvény szerinti átalányadót választó kereskedők esetén a 120 millió forintot nem haladta meg. Az egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozó iparűzési adóalapja az adóévi bevételük nagyságától függően sávosan differenciált, önkormányzatonként azonos nagyságú, tételes összeg lehetett.

A törvény három bevételi sávot és ahhoz tartozó tételes adóalapot határozott meg. A bevételi sávokat éves szinten kell tekinteni, tehát 12 hónapnál rövidebb adóév esetén - napi időarányosítással - kisebb a bevételi sáv összege is. Ha a kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választotta, akkor iparűzési adóját adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig (jellemzően: május 31-ig) köteles megfizetni.

A vállalkozó székhelyére és a telephelyére/telephelyeire jutó adóalap:

- 2,5 mFt, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben a 12 mFt-ot nem haladta meg, fizetendő éves iparűzési adó 50 eFt,
- 6 mFt, ha kisvállalkozó bevétele az adóévben a 12 mFt-ot meghaladta, de a 18 mFt-ot nem haladta meg, éves fizetendő iparűzési adó 120 eFt,
- 8,5 mFt, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben a 18 mFt-ot meghaladta, de a 25 mFt-ot nem haladta meg. Ebbe a kategóriába tartozott az a kisvállalkozó is, aki a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányadózó kiskereskedő és a bevétele éves szinten nem több, mint 120 mFt az éves fizetendő iparűzési adó 170 eFt.

A tételes adóalap-megállapítás egyik jelentős egyszerűsítése, hogy ha a kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választja, akkor iparűzési adóját adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig (jellemzően május 31-ig) köteles megfizetni. 2024. évre 249 adózó választotta az egyszerűsített sávós adóztatást, ebből legnagyobb számban évi 50 ezer forintot fizettek iparűzési adóelőleg címén. Folyó évben az éves adófizetési kötelezettségük együttesen 13 920 ezer Ft volt.

Az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő befizetéseket az Art. 3. számú melléklete szerint kell teljesíteni az adózóknak, az adóév harmadik hónapjának 15. napjáig és az adóév kilencedik hónapjának 15. napjáig.

Az iparűzési adó megfizetés sajátossága, hogy az éves bevallás során, minden év május 31-éig számolnak el az adózók az előző évben befizetett előleggel szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adó, adóelőlegek nagysága.

Az iparűzési adóbevallások kezelése jelenti minden évben az egyik legnagyobb munkát az adóhatóság számára, hiszen nagyon rövid idő alatt igen nagy mennyiségű bevallást kell átvenni és feldolgozni. Ugyanakkor több adózó hibásan, vagy hiányosan kitöltve nyújtja be bevallását, s a hiánypótlásra való felszólítás, javítás csak késlelteti az amúgy is rendelkezésre álló rövid határidőt.

2022. évtől az iparűzési adóbevallás nyomtatványban az előző évi bevallásokhoz képest több jelentős változás történt, mely mind a nyomtatvány struktúráját, mind pedig a működését érintette. A korábbi években a HIPA nyomtatványon az adózóknak az adóévben minden érintett önkormányzatra külön nyomtatványt kellett benyújtani, míg 2022. adóévtől kezdődően a 22HIPAK nyomtatvány bevezetésével az adózók minden érintett önkormányzat vonatkozásában egy kötegelt nyomtatványon vallják be az iparűzési adójukat, minden telephelyre külön M lap megadásával. A bevallások szétbontását az állami adóhatóság informatikai rendszere végzi, így minden önkormányzat a rá vonatkozó M lapot kapja csak meg.

A 2023. évi bevallások (benyújtási határideje: 2024. május 31.) adatai alapján a vállalkozások gazdasági tevékenységének települési szintű adóalapja 37 564 909 761 Ft volt, mely 1 927 456 155 Ft-tal több, mint az előző évben.

Városunkban a gazdaság szerkezete, struktúrája az elmúlt években konzisztens maradt, a gazdasági életben a három szektor, a primer, a szekunder és a terciér szektor egyaránt képviselteti magát, de megjelenni látszik a negyedik a kvaterner szektor is mint tudásgazdaság. A vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint jellegzetes képet mutat.

A TEÁOR a gazdasági Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere, amelyet a gazdasági egységek főtevékenységének meghatározására alkalmaznak, illetve a gazdasági és társadalmi mutatók számításánál, valamint a statisztikai adatok gyűjtésében és publikálásánál használnak fel. A TEÁOR az Európai Unió tevékenységi osztályozásának, a NACE-nak a magyar nyelvű nemzeti változata.

A TEÁOR'08 (NACE Rev. 2.) 2008. évi hatálybalépése óta a gazdaság számos változáson ment keresztül. Az osztályozás relevanciája csökkent, új tevékenységek és szolgáltatások jelentek meg a piacon (pl. drón, okos eszközök gyártása).

A nómenklatúra egyes szakágazatai már nem pontosan írják le a mai gazdaságot. Mindezek következtében szükségessé vált az osztályozási rendszer felülvizsgálata.

A gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere TEÁOR'25. január 1-jével megváltozott. A 2008 óta hatályos TEÁOR'08-at a TEÁOR'25 váltotta fel. Az Európai Unió módosította a NACE osztályozási rendszert, amelynek hazai megfelelője a TEÁOR.

Az új nomenklatúrát tartalmazó Európai Bizottság (EU) 2023/137 felhatalmazáson alapuló rendelete a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása a NACE Rev. 2. osztályozási rendszerének létrehozásáról szóló 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletét módosította.

A KSH főtevékenység esetén 2025. január 1-jei hatállyal minden nyilvántartott, adószámmal rendelkező gazdasági szervezet esetében elvégezte a főtevékenység átfordítását, valamint beállította az új TEÁOR (azaz TEÁOR'25) szerinti főtevékenységkódokat. Az új főtevékenységkódokat a KSH átadta a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak (NAV) és a költségvetési szervek esetében a Magyar Államkincstárnak azok közhiteles nyilvántartásokban történő átvezetése érdekében. Az állami adóhatóság pedig minden, önkormányzati adóhatóságunk által nyilvántartott vállalkozóra vonatkozóan közölte az új főtevékenységkódokat, amelyek átvezetésre kerültek az adónyilvántartásunkban is. Az adóbeszámoló készítésekor (2025. március-április) már a TEÁOR'25 besorolással szerepelnek adózóink.

A gyakorlatban a vállalkozások nagy része egyszerre többféle tevékenységet is folytat, amely a TEÁOR egy vagy több különféle szakágazatába tartozik. Ezért az egységeknek a TEÁOR különböző szakágazataiba történő besorolásához szükséges a „főtevékenység” meghatározása.

Az alábbi táblázat a városunkban gazdasági tevékenységet folytató és helyi iparüzési adót fizető vállalkozásainkat mutatja be gazdasági ágazatonként, az új, a TEÁOR'25 osztályozási rendszer alapján, a besoroláshoz települési adóalapot és adófizetési kötelezettséget is társítottunk.

Fontos hangsúlyozni, hogy csak a főtevékenységük alapján, hisz nagyon sok vállalkozás többfajta tevékenységet is végez, s egy-egy cég több helyre sorolása halmozódást eredményezett volna.

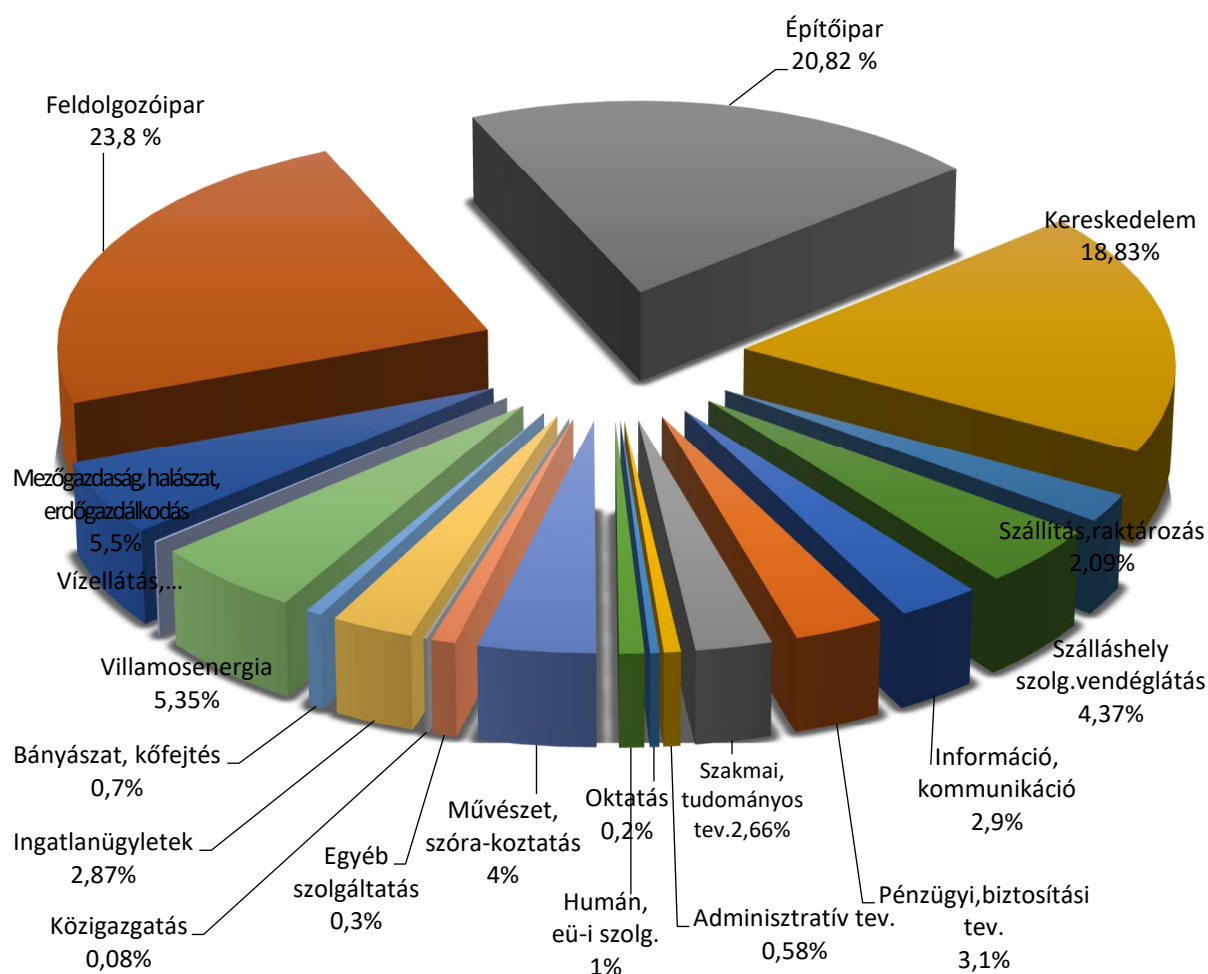
Sárospatak város közigazgatási területén működő vállalkozások 2022. és 2023. évi lezárt gazdasági év adózás adatai

Tevékenységi kör megnevezése	Települési adó- alap Ft-ban 2022. évben	Adófizetési kötelezettség Ft-ban 2022. évben	Települési adó- alap Ft-ban 2023. évben	Adófizetési kötelezettség Ft-ban 2023. évben
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	117 082 228	2 341 645	220 498 095	4 409 962
Egyéb szolgáltatás	301 970 087	6 039 402	321 906 083	6 438 127
Építőipar	8 362 333 717	167 246 674	7 821 856 965	156 437 139
Feldolgozóipar	8 967 568 977	179 351 380	8 939 759 465	178 795 187
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	322 229 834	6 444 597	326 913 439	6 538 269
Távközlés, számítógépes programozás,				

információtechnológiai szaktanácsadás	964 214 322	19 284 286	1 091 388 316	21 827 766
Kereskedelem	6 190 890 702	123 817 814	7 074 485 438	141 489 707
Mezőgazdaság, halászat, erdő-gazdálkodás	2 175 369 179	43 507 384	2 064 115 031	41 282 299
Művészet, sport, szabadidő	1 286 148 487	25 722 970	1 537 603 633	30 752 074
Oktatás	125 774 727	2 515 495	122 915 420	2 458 310
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1 037 015 859	20 740 317	1 167 372 586	23 347 453
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	961 754 141	19 235 083	1 000 662 459	20 013 250
Szálláshely szolgáltatás, vendéglátás	1 425 857 552	28 517 151	1 643 050 893	32 861 021
Szállítás, raktározás	637 821 246	12 756 425	785 978 017	15 719 562
villamosenergia, gáz, hőellátás, légkondicionálás	1 587 626 720	31 752 534	2 012 201 567	40 244 031
bányászat, kőfejtés	197 313 052	3 946 261	213 277 589	4 265 552
ingatlanügyletek	1 177 031 768	23 540 635	1 080 453 012	21 609 058
közigazgatás, védelem	50 602 370	1 012 047	45 708 964	914 179
vízellátás, szennyvíz gyűjtése kezelése, hulladékgazdálkodás	22 397 923	447 958	41 343 224	826 865
kiadói tevékenység, műsorszolgáltatás, tartalomgyártás	29 642 740	592 855	53 419 565	1 068 390
Összesen:	35 940 645 631	718 812 913	37 564 909 761	751 298 201

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

A 2023. gazdasági év lezárásának adatai alapján megállapított adófizetési kötelezettség tevékenységi körönként

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

Az adatok nagyon jól prezentálják, hogy a top hármas lista vezetője a feldolgozóipar lett még, a korábbi évben már kivívta magának ezen szerepet, az azt megelőző években viszont az építőipar állt az élen.

A feldolgozóipar által befizetett éves helyi iparüzési adó, több mint 23%-ot képvisel az éves adóbevételekből. A második helyre az építőipar került, melynek a két évvel ezelőtti vezető szerepét nem sikerült visszaszerezni, 20,82 %-ot képvisel az éves adóbefizetésből. A harmadik helyen pedig újra a kereskedelem foglal helyet 18,83 %-os iparüzési adóbefizetéssel.

Míg az építőiparnál több mint 10 millió forint az adókiesés az előző évhez képest, addig a kereskedelem több mint 17 millió forinttal gazdagította a büdzsét. A villamosenergia, gáz és hőellátás szektor is szépen teljesített, több mint 8,4 millió forinttal több befizetés érkezett számlánkra az előző évhez képest.

Hasonlóan szépen teljesítettek a szálláshely-szolgáltatás, szállítás-raktározás, a pénzügyi szektor és a művészet-szórakoztatás tevékenységi körbe sorolható vállalkozások is.

Mi jellemezte a makrogazdasági folyamatokat 2024. évben, amelyek a helyi adóbevételekre is nagy hatással voltak?

A magyar gazdaság 2024. évben mérsékelt növekedést ért el, miközben az infláció jelentősen csökkent és a munkaerőpiac stabil maradt. Az év során a gazdasági növekedést elsősorban a háztartások fogyasztásának bővülése, és a külkereskedelmi egyenleg javulása támogatta, míg a beruházások csökkenése visszafogta.

A különböző szektorok eltérően reagáltak az orosz-ukrán háború és az inflációs nyomás okozta kihívásokra.

A legjobban fejlődő szektor a szolgáltatások, mely ágazat az egyik legdinamikusabban növekvő terület volt 2024-ben. Különösen az ingatlanpiac, információs és kommunikációs szektor, valamint a turizmus teljesített jól. A szolgáltatási szektoron belüli növekedéshez a kereskedelem jelentős mértékben hozzájárult.

A kiskereskedelmi forgalom alakulását számos tényező befolyásolta, beleértve a gazdasági helyzetet, a fogyasztói bizalmat és a piaci trendeket. A reálbérek növekedése és az infláció csökkenése pozitív hatást gyakorolt a lakosság vásárlóerejére, ami hozzájárult az élelmiszer-vásárlások növekedéséhez. A nem élelmiszer jellegű kiskereskedelmi szegmensben is növekedés volt tapasztalható, de a növekedés mértéke elmaradt az élelmiszer-kiskereskedelemétől. Az online kereskedelem térnyerése jelentős hatást gyakorolt erre a szegmensre. Az üzemanyag-forgalom alakulása vegyes képet mutatott. Az árak ingadozása és a fogyasztói szokások változása befolyásolta a forgalmat.

A legrosszabbul teljesítő szektor a feldolgozóipar volt. A feldolgozóipar, amely a magyar gazdaság egyik húzóágazata volt korábban, 2024-ben jelentős visszaesést szenvedett el, kiemelkedően nagy csökkenés volt tapasztalható a járműgyártás és az akkumulátorgyártás területén. A német gazdaság lassulása, a kereslet visszaesése, mind-mind nehezítette ezen szektor teljesítményét.

A legnagyobb visszaesést mutató szektor még a mezőgazdaság volt 2024. évben. A termelési volumen 8 %-kal csökkent az előző évhez képest, amit elsősorban az aszályos időjárás és a megemelkedett termelési költségek okoztak. 2024-ben a magyar mezőgazdaság teljes kibocsátása meghaladta a 4 ezer milliárd forintot.

Gyors felépülést mutató szektor a napenergia-termelés terén az energiaszektor volt. 2024. évben Magyarországon a napenergia termelése jelentős mértékben nőtt, és több termelési rekord is megdőlt. Az országban a napelemek a hazai áramtermelés jelentős hányadát adják, a naperőművek, és a háztartási méretű kiserőművek (HMKE) termelése is jelentős növekedést mutat. A naperőművek kapacitása folyamatosan bővül, és egyre több háztartásban telepítenek napelemeket. A Nemzeti Energia és Klíma Tervben (NEKT) kitűzött célokat jóval túlszárnyalta a valóságos beépített napelem kapacitás.

Az építőipar 2024-es teljesítményét számos tényező befolyásolta, beleértve a munkaerőhiányt, a megrendelés-állomány csökkenését és az árak emelkedését. A magyar építőipar összességében stagnálást mutatott, kisebb mértékű visszaesésekkel és növekedésekkel egyaránt. Számos kihívásokkal nézett szembe az ágazat, a munkaerőhiánnyal, ami jelentős problémát jelentett a projektek időben történő befejezésében, a megrendelés-állomány csökkenése, amely negatívan befolyásolta az ágazat teljesítményét, az állami beruházások befagyasztása, és a láncartozások növekedése is komoly problémát okozott továbbra is.

A helyi adó törvény rögzíti az iparüzési adó adóalap-megállapításának, elszámolásának pontos szabályait. Ezek mellett lehetőséget biztosít a vállalkozások számára, hogy adócsökkentő tételként tüntethetik fel a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt belföldön és külföldön autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjnak a 7,5 %-át.

A bevallások adatai alapján megállapítható, hogy útdíj elszámolásaként adócsökkentést 38 vállalkozás 2 018 872 Ft összegben vett igénybe, mely 815 531 Ft-tal kevesebb, mint az előző évben volt.

Ugyancsak a Htv. rendelkezésének megfelelően 2016. februárjában döntött úgy a tisztelt Képviselő-testület, hogy adókedvezményben részesíti a háziiorvosi és védőnői tevékenységet folytató vállalkozókat.

A Htv. rendelkezése szerint azon vállalkozói körnek nyújtható mentesség, illetve kedvezmény, akiknek a nettó árbevétel legalább 80 %-a háziiorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátási vagy védőnői (egészségügyi alapellátás) tevékenységből származik és az adóalapja (nettó árbevétel korrigálva a levonható adóalapot csökkentő tételekkel) nem haladja meg a 20 millió forintot.

Az 50 %-os adókedvezményt az érintett vállalkozók az éves bevallás benyújtásakor a végleges adóból és a fizetendő adóelőlegekből érvényesíthetik.

Ezt a kedvezményt legelőször a 2016. évi bevallás benyújtásakor, 2017. évben lehetett érvényesíteni. A városunkban működő és a kedvezményi körbe tartozó adózók közül a 2024. évben a 2023. évi bevallások benyújtásakor nem éltek ezen kedvezmény igénybevételével adózóink.

Az adózók pénzügyi nehézségeit, gazdálkodásukban tapasztalható negatív tényezőket mutatja, hogy 2024. évben is éltek adóelőleg mérséklési lehetőségükkel.

Erre az adóeljárásról szóló törvény rendelkezése ad felhatalmazást a vállalkozásoknak, így az adózó akkor kérheti az adóelőleg módosítását, ha előlegét az előző időszak adatai alapján fizeti és számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét, azaz ha adóalapja csökkenést mutat. 13 adózó esetében előleg mérséklési kérelem alapján 6 940 566 Ft adóösszeg került törlésre. A vállalkozások nehézségeit jól prezentálja, hogy ez az összeg az előző évben csak 1 705 429 Ft volt.

Az önkormányzati adóhatóság nyilvántartása alapján a regisztrált vállalkozások száma 2024. évben 1384 volt, melyből 556 társas vállalkozás, 829 pedig egyéni vállalkozó, illetve őstermelő.

A Htv. szerinti vállalkozói tevékenységet folytató vállalkozásaink száma az előző évhez képest 44-gyel csökkent, ezen belül a társas vállalkozások száma 15-tel, míg az egyéni vállalkozók, őstermelők száma pedig 29-tel csökkent.

**Helyi iparűzési adót fizető adózók száma és fizetett adó összege
2023. és 2024. években**

		Adózók száma		Befizetett adóösszeg Ft-ban	
		2023.év	2024.év	2023. év	2024. év
Állandó jelleggel végzett tevék.:	társas vállalkozások	571	556	696 860 461	731 274 663
	egyéni vállalkozók, őstermelők	857	828	44 928 539	48 819 047
állami támogatás:				33 102 312	-
Összesen:		1428	1384	774 891 312	780 093 710

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

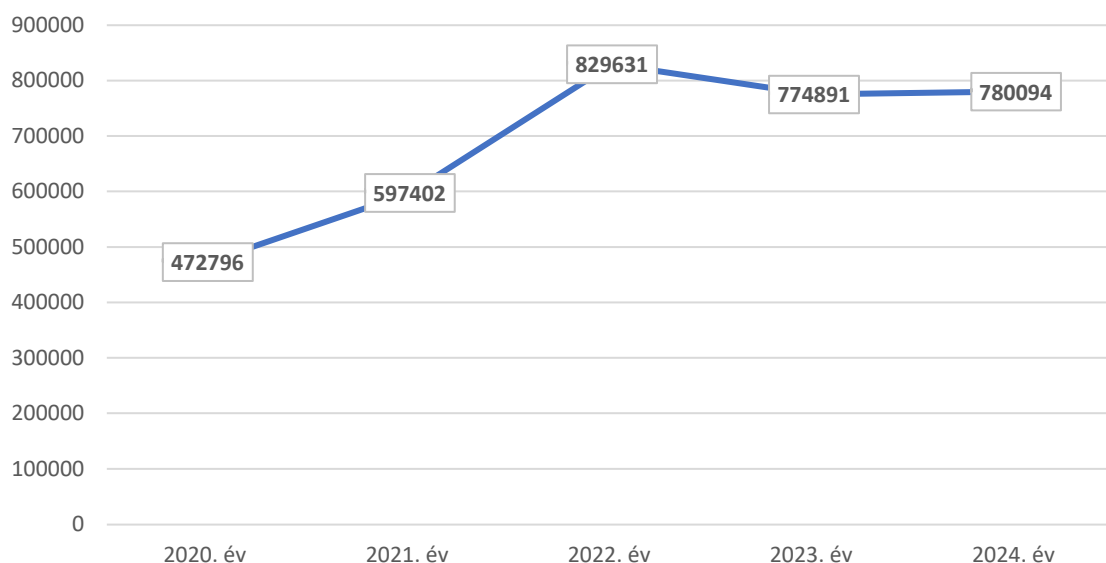
A táblázat adatai nagyon jól prezentálják, hogy 2023. évről 2024. évre 6,7%-os helyi iparűzési adóbevétel növekményről beszélhetünk.

2024. évben 3,7 % volt az átlagos fogyasztói árindex növekedés, amennyiben ezt leszámítjuk az adó növekményéből, úgy arra a következtetésre juthatunk, hogy 3 %-os növekedést tudtak vállalkozásaink realizálni, tehát infláció feletti a növekedés.

A 2023. évre vonatkozóan beérkezett és feldolgozott bevallási adatok alapján megállapítható, hogy 269 vállalkozás nemcsak Sárospatak város felé adózott, hanem más település vagy települések felé is, így éves iparűzési adójukat meg kellett osztaniuk. Ők együttesen 426,64 millió forint adót vallottak be a 2023-as gazdasági év lezárását követően, így ezen vállalkozások meghatározó nagyságot képviselnek a sárospataki adófizetők között, hiszen az éves befizetett adó 54,69 %-a tőlük érkezett a költségvetésbe.

A bevallások adataiból megállapítható az a tény is, hogy az adóbefizetés szempontjából legnagyobb 13 adózó fizette be az éves iparűzési adóbevétel több mint 50 %-át. Ez azonban jelentős kockázatot is jelenthet az önkormányzat működésében, gazdálkodásában, hiszen bármelyik ezen ágazathoz kapcsolódó dependencia negatívan is érintheti az adóbevételek jövőjének alakulását.

Iparüzési adóbevétel alakulása az elmúlt 5 évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

A 2021. évi bevétel magyarázata: A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII.22.) kormányrendelet értelmében a 2021. évben végződő adóévben az iparüzési adó mértéke 2 % helyett 1 % lett.

A veszélyhelyzettel összefüggésben a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzatok támogatási programjáról szóló 4/2021. (I.14.) kormányrendelet értelmében a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzatok a 2021. évben kieső iparüzési adóbevételének összegével megegyező összegben központi támogatásra lettek jogosultak.

Ennek megfelelően az 597 402 eFt iparüzési adóbevétel összetétele: 497 457 eFt adózói befizetés, 99 945 eFt állami támogatás.

A 2022. évi bevétel magyarázata: A minimálbér és a garantált bérminimum 2022. évi emelésével összefüggésben szükséges adóintézkedésekről, valamint egyes más intézkedésekről szóló 2021. évi CXXXI. törvény módosította a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt, mely szerint a 2022. évben végződő adóévben az iparüzési adó mértéke 2 % helyett 1 % lett.

A mikro-, kis- és középvállalkozások 2022. évi iparüzési adókedvezményével kapcsolatos önkormányzati támogatásról szóló 61/2022. (II.28.) kormányrendelet értelmében a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzatok a 2022. évben kieső iparüzési adóbevételének összegével megegyező összegben központi támogatásra lettek jogosultak.

Ugyanezen kormányrendelet rendelkezése alapján került sor a központi támogatás elszámolására is, mely alapján 2022. évben 2021. év elszámolásaként még 31 102 eFt állami támogatásban részesültünk.

Ennek megfelelően a 829 631 eFt iparüzési adóbevétel összetétele: 691 068 eFt adózói befizetés, 107 461 eFt állami támogatás, 31 102 eFt kiegészítő állami támogatás.

A 2023. évi bevétel magyarázata: A minimálbér és a garantált bérminimum 2022. évi emelésével összefüggésben szükséges adóintézkedésekről, valamint egyes más intézkedésekről szóló 2021. évi CXXXI. törvény módosította a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt, mely szerint a 2022. évben végződő adóévben az iparüzési adó mértéke 2 % helyett 1 % lett.

A 2022-es adóbevallások elszámolása 1 %-os adómértékkel történt, a 2023-as adóévtől pedig az adóelőleg előírása, az eredeti, a törvényi maximummal, azaz 2 %-kal történt. A központi támogatás elszámolására, mint

huszonötezer főnél nem nagyobb lélekszámú település továbbra is számíthatunk. Ennek megfelelően a 774 891 eFt iparüzési adóbevétel összetétele: 741 789 eFt adózói befizetés, 33 102 eFt kiegészítő állami támogatás.

Nyilván az adóbevételek alakulása meghatározza a település adóerőképességét, amely jelentősen nőtt az elmúlt időszakban.

Az egy főre jutó adóerőképesség növekedés egyfelől örvendetes a város gazdaságát érintően, ám ennek fiskális előnyeit nem feltétlen élvezzi a város költségvetése, mivel folyamatosan emelkednek a központi elvonások is.

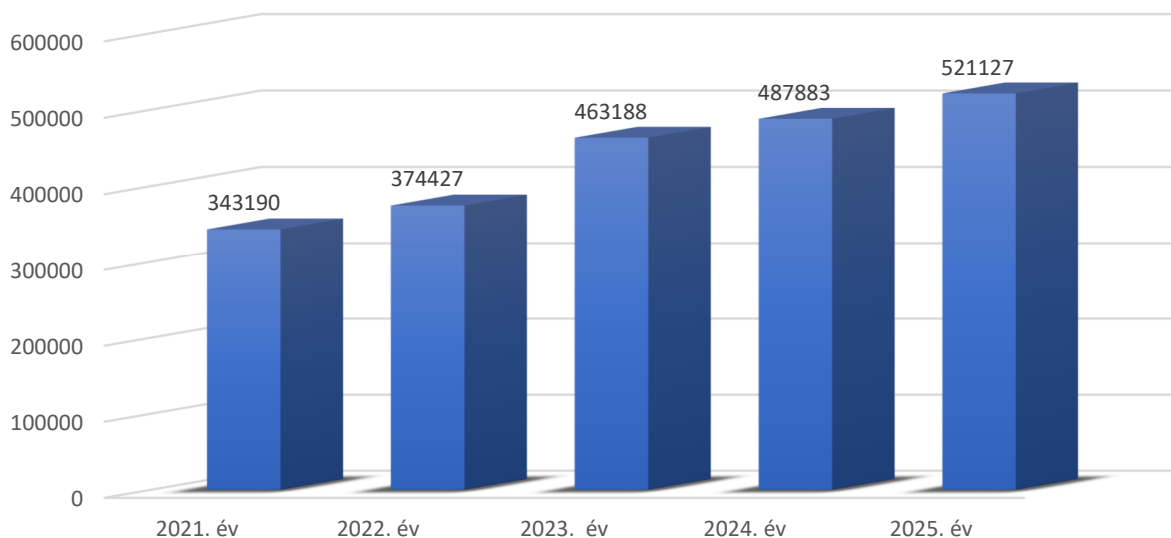
Az éves helyi iparüzési adóbevallások benyújtását és feldolgozását követően az önkormányzat minden évben adatot szolgáltat a Magyar Államkincstár felé az iparüzési adóerő-képesség alapjául szolgáló helyi iparüzési adóalapról és annak 1,4 %-át jelentő települési iparüzési adóerőképességről.

Az önkormányzatok működési támogatását határozza meg az adóerőképesség, mivel a magas adóerőképességgel rendelkező városok kevesebb támogatást kapnak működésükhöz. Egyúttal egyfajta adót, szolidaritási hozzájárulást „fizetnek” a nagyobb adóerőképességgel rendelkező települések a központi költségvetés felé, melynek az utóbbi években Sárospatak is részese lett.

A szolidaritási hozzájárulás csak könyveléstétellel adó, a gyakorlatban a központi költségvetés ezzel az összeggel csökkenti az érintett önkormányzatoknak a támogatását. Egyes állami támogatások attól is függenek, hogy az adott település egy lakosra jutó iparüzési adóerőképessége milyen nagyságot mutat. Erre vonatkozóan paraméter táblázatok állnak rendelkezésre a költségvetési törvényben.

Az önkormányzattól szolidaritási hozzájárulás címén történő elvonás a települési önkormányzat számára folyósítandó támogatás havi összegéből a nettó finanszírozás keretében történik. Ez komoly érvágás a nagyobb adóerőképességgel rendelkező városoknak, hiszen Sárospatak város míg 2022. évben 31.980.263 forintot, 2023. évben 82 856 935 forintot, 2024. évben 101 498 203 Ft fizetett hozzájárulás jogcímen, ez az összeg 2025-ben már 124 617 165 Ft lesz.

Adóerőképesség alakulása az elmúlt 5 évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda – adónyilvántartás

b.) Idegenforgalmi adó:

A helyi adó törvény az idegenforgalommal együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi eszközök biztosítását azzal kívánja elősegíteni, hogy lehetőséget biztosít az idegenforgalmi adó bevezetésére. Az adóbevételek mindig fontos szerepet játszott az önkormányzat költségvetésében. A növekvő vendégforgalom más állami és önkormányzati adóbevételeket is generál, e mellett a városban működő vállalkozások, intézmények bevételeit is gazdagítja. E fizetési kötelezettség sajátossága, hogy alanyai kizárólag magánszemélyek lehetnek, akik a településen üdülési célzattal tartózkodnak.

A Htv. rendelkezése szerint adókötelezettség azt a magánszemélyt terheli, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Itt szükséges megerősíteni, hogy ezt az adónemet nem a sárospataki lakosoknak, és nem a sárospataki szállásadói tevékenységet végző adózóknak kell megfizetniük.

A szállásadó csak egyfajta közvetítő szerepet tölt be a vendég és az önkormányzat között, ugyanis ő beszedi, bevallja és befizeti az idegenforgalmi adó összegét. Fontos megemlíteni és hangsúlyozni, hogy a törvény arról is rendelkezik, ha az adóbeszedésre kötelezett az adó beszedését elmulasztotta, abban az esetben ő köteles megfizetni a be nem szedett adó összegét.

A beszámolási időszakban az adó alapja a megkezdett vendégéjszaka száma, mértéke személyenként és vendégéjszakánként településünkön 2023. évtől 450 Ft volt.

A törvényi felső adómérték a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálható. A törvényi felső mérték (vendégéjszakánként 300 Ft) és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemben az adómaximumot, mely 2024. évben 684,1 Ft/vendégéjszaka/fő volt.

A beszedett idegenforgalmi adót a beszédést követő hónap 15. napjáig kell a szálláshelyeknek az önkormányzati adóhatósághoz önadózás keretében bevallani és az önkormányzat alszámlájára befizetni.

A korábbi években városunk idegenforgalmilag egyre sikeresebb, a térségről, a településről kialakult kép egyre pozitívabb, történelmi hangulata, reneszánsz kori vára, kultúrában, oktatásban betöltött szerepe vitathatatlan a városnak, ezek mind-mind mágnesként vonzzák a turistákat.

A turizmus stratégiai fontosságú ágazatként Magyarország gazdaságának meghatározó pillére. Hogyan teljesített Magyarország 2024-ben a turizmus területén? 2024 -ben Magyarország új idegenforgalmi rekordot állított fel, közel 18 millió turista érkezett a magyarországi szálláshelyekre.

Mindemellett a belföldi vendégforgalom is jelentős volt, közel 5%-os növekedést ért el, a 9,3 millió hazai turista minden korábbinál több, összesen 22 millió vendégéjszakát töltött el pihenéssel a magyarországi szálláshelyeken. A Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ (NTAK) szerint a legtöbb belföldi turista a népesség méretéhez viszonyítva Pest, Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom vármegyékből származott.

A hazai térségek forgalmát tavaly is a fürdővárosok húzták látványosan. Az 5 legtöbb vendégéjszakát produkáló vidéki település Siófok, Hajdúszoboszló, Hévíz, Balatonfüred és Zalakaros volt, ezek mindegyike 2023-hoz képest is jelentősen tudta növelni forgalmát. A Balaton töretlen népszerűségét jól mutatja, hogy a térség szálláshelyei adták a hazai vendégforgalom közel egyötödét.

A magyar tenger 2024-ben több mint 3 millió vendéget fogadott, közel 7%-kal többet, mint az előző évben, a vendégéjszakák száma pedig tavaly átlépte a 9 milliót.

A forgalmi sikerek a bevételekben is jól láthatók. A magyar szálláshelyek 1050 milliárd forint bevételt értek el 2024-ben, míg a vendéglátóhelyeken elköltött összeg elérte a 2005 milliárd forintot.

Térségünk, városunk csatlakozva az országos eredményekhez, sikeres visszazárkózásáról beszélhetünk, hiszen a 2024. évi összes, városunkban töltött és bevallott vendégéjszaka emelkedést mutat az előző évihez képest.

Sárospatak város közigazgatási területén működő szálláshelyek bevallott adatai az elmúlt 5 évben

Év	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Összes vendégéjszaka					
Ebből :	59 069	68 010	97 197	100 626	101 054
adóköteles vendégéjszaka	47 032	53 073	78 233	81 884	82 323
adómentes vendégéjszaka	12 037	14 937	18 964	18 742	18 731
Bevétel eFt-ban	16 706	14 086	26 643	35 655	37 657

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

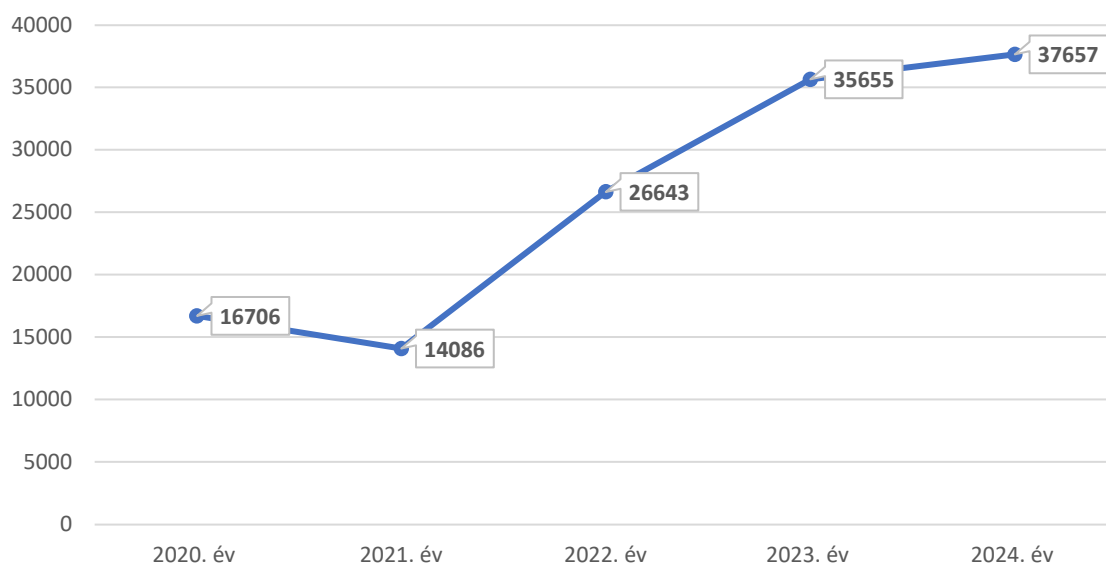
A következő táblázat szálláshelytípusonként mutatja be a vendégéjszakákat, összehasonlítva az előző, a 2022 és 2023-as évekkkel.

Sárospatak város közigazgatási területén működő szálláshelyek bevallott adatai az elmúlt 3 évben szálláshelytípusonként

	Adóköteles vendégéjszaka száma			Adómentes vendégéjszaka száma			Összes vendégéjszaka száma		
	2022. év	2023. év	2024. év.	2022. év	2023. év	2024. év	2022. év	2023.év	2024. év
Egyéb szálláshely	9 096	9 640	12 018	2 169	2 467	1 952	11 265	12 107	13 970
Magánszálláshely	15 230	19 253	19 986	4 239	3 931	4 288	19 469	23 184	24 274
Kemping	11 704	11 004	17 519	5 137	4 748	8 184	16 841	15 752	25 703
Közösségi szálláshely	161	62	220	344	246	360	505	308	580
Nem üzleti célú szálláshely	1 745	1 480	352	-	646	669	1 745	2 126	1 021
Panzió	6 580	7 008	8 088	2 086	1 384	1 031	8 666	8 392	9 119
Szálloda	27 728	27 619	24 140	2 954	2 457	2 247	30 682	30 076	26 387
Üdülőháztelep	5 989	5 818	-	2 035	2 863	-	8 024	8 681	-
Összesen	78 233	81 884	82 323	18 964	18 742	18 731	97 197	100 626	101 054

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

Idegenforgalmi adóbevétel alakulása az elmúlt 5 évben eFt-ban

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

A 2020. évi bevétel magyarázata: A koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről szóló 140/2020. (IV.21.) kormányrendelet szabályozása alapján a 2020. április 26-tól 2020. december 31-ig terjedő időszakban eltöltött vendégéjszaka utáni idegenforgalmi adót az adó alanyának nem kellett megfizetnie, az adó beszedésére kötelezettnek nem kellett beszednie. Az elszállásolt vendégek helyett a központi költségvetés állta a kiesett adóösszeget. Tehát 2020-as adóévben az adózói befizetés összege: 1 654 eFt. Állami támogatásból kapott kiegészítés összege: 15 052 eFt volt.

A 2021. évi bevétel magyarázata: A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX törvény értelmében csak 2021. július 1-jétől kellett az adó alanyának az idegenforgalmi adót megfizetnie, az adó beszedésére kötelezettnek beszednie. A kiesett adóösszegre ebben az évben már állami támogatást nem kaptunk.

2024-es adóévben 122 db szálláshelyet tartott nyilván adóhatóságunk, melyek besorolását a 239/2009. (X.20.) számú kormányrendelet szabályozza. Ezen besorolás szerint 1 db szálloda, 5 db panzió, 2 db kemping, 1 db közösségi szálláshely, 21 db egyéb szálláshely, 3 db nem üzleti célú szálláshely és 89 db magánszálláshely működött Sárospatak illetékességi területén.

A kormány 2022-ben vezette be a kötelező szálláshely-minősítés intézményét annak érdekében, hogy a kínálat a kor követelményeinek megfelelő minőséget képviseljen, és erről a vendégek megbízható, ellenőrzött információt kapjanak. Fontos, hogy a hozzánk látogató belföldi és külföldi turistákat a vendégszeretet és segítőkészség mellett felkészültség is fogadja. 2024. január 1-jéig minden korábban már működő szálláshelynek kötelező volt regisztrálnia a szálláshelyminősítésre. Az önértékelés után helyszíni ellenőrzésre kerül sor, melyet Minősítő Bizottság végez. Első körben 2024. december 31-e volt az a határidő, amely rendelkezésére állt a bizottságnak a helyszíni szemle elvégzésére, ezt a határidőt azonban egy évvel meghosszabbították. A minősítés érvényességi ideje 3 év, amely alatt a szálláshelyeknek folyamatosan biztosítaniuk kell a megszerzett kategória követelményeinek teljesülését.

Mind a szálláshelyek regisztrációjával, a minősítés megfeleléséhez szükséges információk megszerzésével és az idegenforgalmi adó adóztatásával kapcsolatos kérdésekkel adózóink minden esetben fordulhattak a feladat ellátását magas színvonalon végző, a folyamat minden lépésében tájékozott, maximális odaadással segítő kolléganőnkhez.

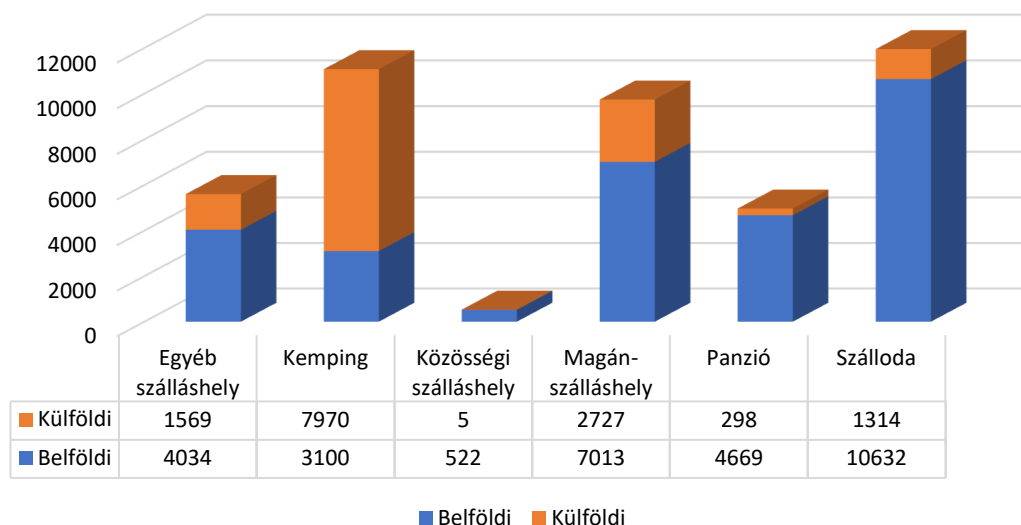
Ahhoz, hogy 2024. évi adóbeszámolót még részletesebben, még több, tartalmasabb információkkal, elemzési móddal tudjuk szemléletesebbé tenni megkerestük a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató központot, segítségüket kérve olyan adatok megküldésében, amely az ő adatbázisukban szerepel és Sárospatakra vonatkozik.

Többszöri megkeresést követően, az előző évhez hasonlóan segítségünkre voltak, s néhány érdekes és hasznos információt meg is osztottak velünk. Az egyik, számunkra legfontosabb a vendégszám volt, amelyet sajnos már évek óta az ASP Adószakrendszer megváltozott struktúrája miatt nem tudunk nyilvántartani.

A következő diagrammal a városunkba látogató belföldi és külföldi vendégeket szálláshelytípusonként szeretnénk prezentálni.

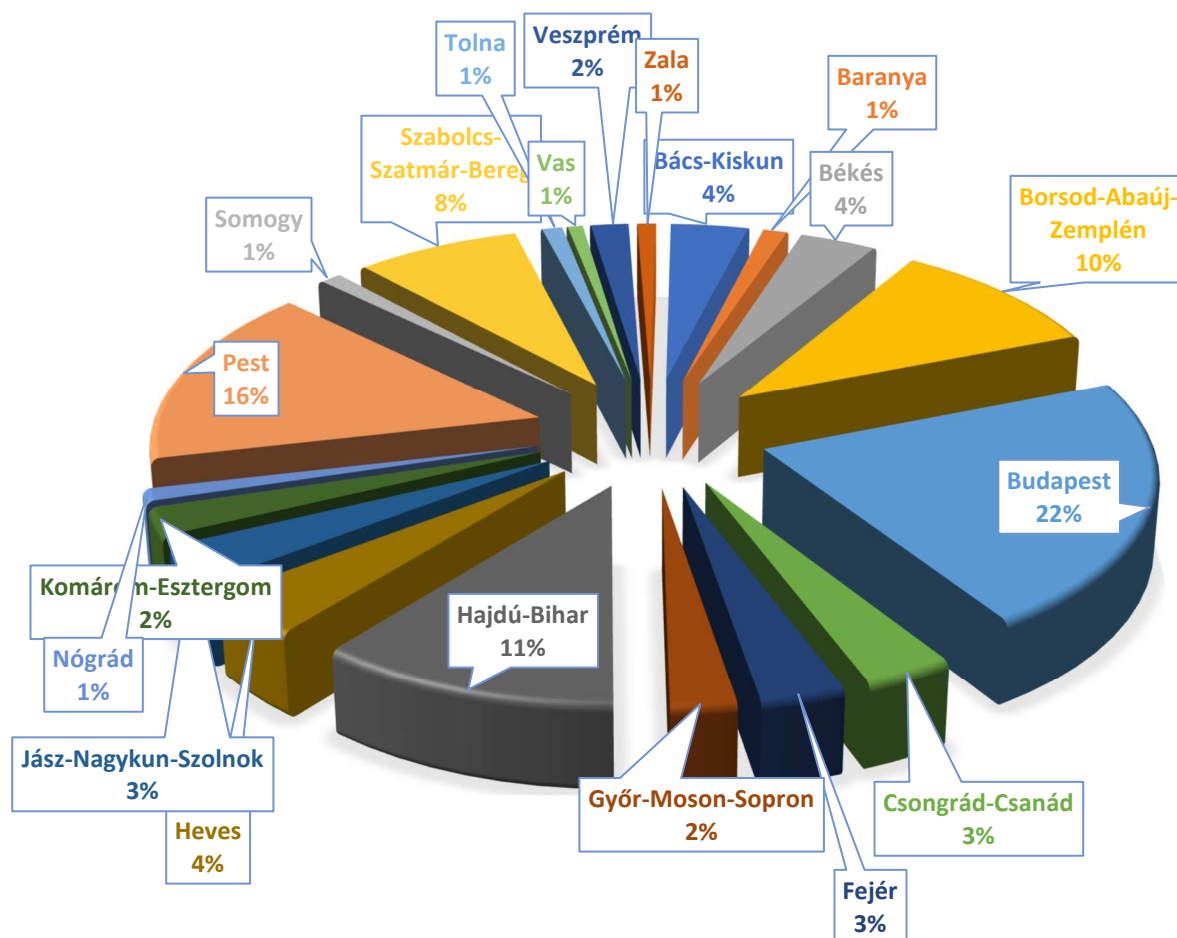
A diagram adataiból jól látható, hogy több mint kétszer annyi belföldi vendég látogatott városunkba, mint külföldi. A külföldi vendégek 53,63 %-a a kempinget, 18,35 %-a pedig a magánszálláshelyeket preferálta az itt tartózkodása alatt. A belföldi vendégek 37,01 %-a szállodában szállt meg, 24,41 %-a magánszálláshelyen, míg a panzió vendégeinek 94 %-a belföldről érkezett.

**Belföldi és külföldi vendégszám szálláshelytípusonként
2024. évben**

Forrás: Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ

Belföldi vendégek származási hely (vármegye) szerint 2024-ben

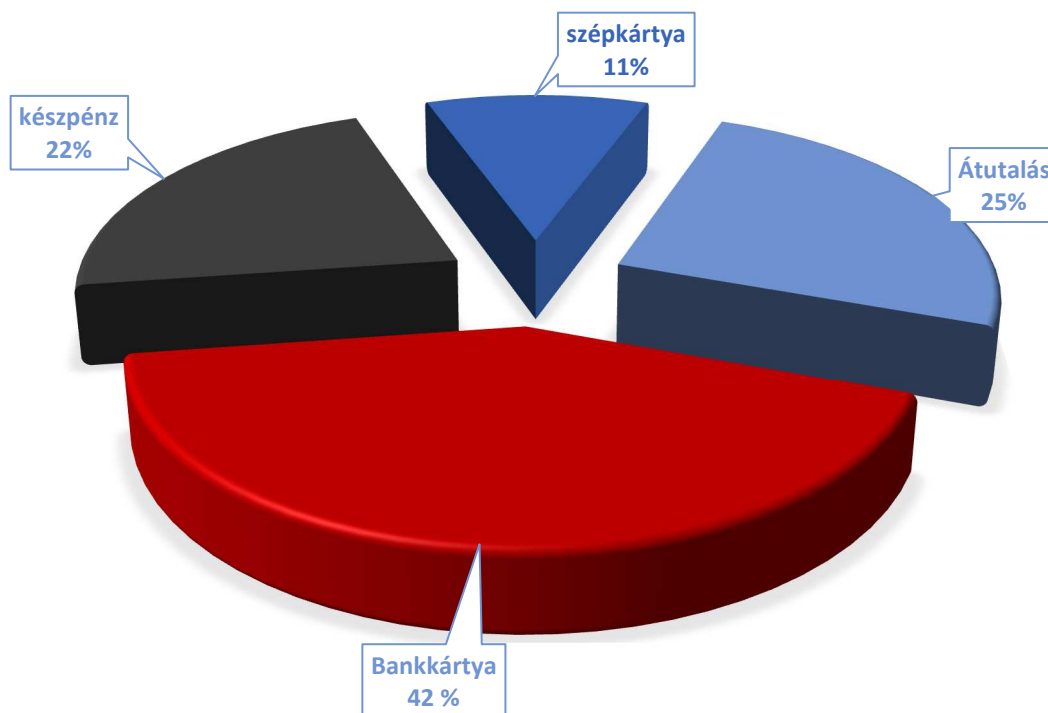

Forrás: Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ

Mint láthatjuk a legtöbb, legalább egy vendégéjszakát eltöltő vendég Budapest, Pest vármegye és Hajdú-Bihar vármegyéből érkezett városunkba. Érdekes és hasznosítható információkat adhat a városunkat meglátogató megyei vendégeloszlás.

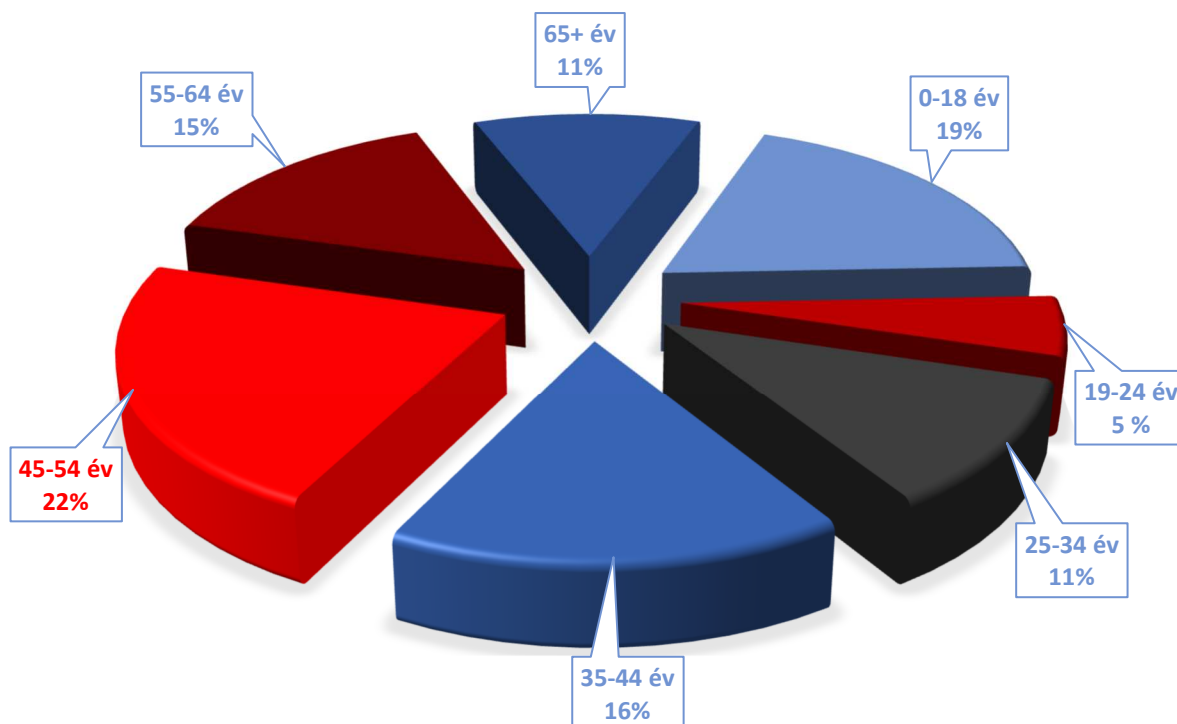
A következő diagram a városunkba látogató és itt szállást választó vendégek fizetési szokásait mutatja be. A leggyakrabban használt fizetési eszköz a bankkártyás fizetés volt, majd az átutalás és a készpénzzel történő fizetés lehetőségével éltek gyakrabban. Meglepő, hogy a szépkártyás fizetés a rangsor végén foglal helyet, annak ellenére is, hogy 2024-ben már az étel- és italboltokban kevés helyen volt csak felhasználható, illetve valószínűsíthető, hogy sok szálláshely nem is él ennek lehetőségével.

Belföldi vendégadatok költségeinek megoszlása a fizetés módja szerint 2024-ban

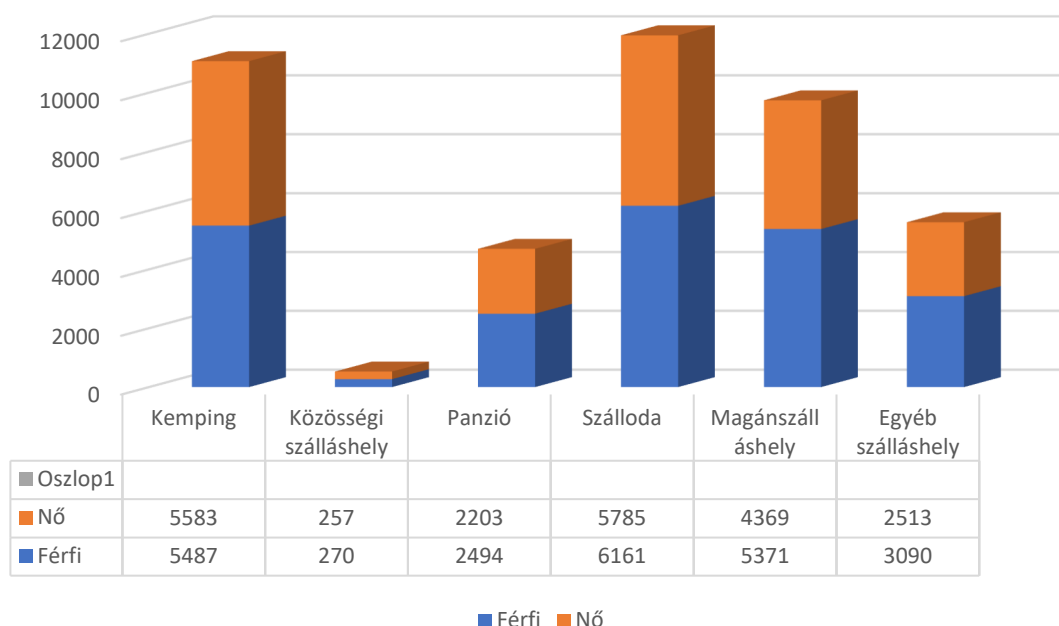
Forrás: Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ

Vendégadatok korcsoportonkénti megoszlása 2024-ben

Forrás: Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ

Szálláshelytípusonként és nemenkénti vendégmegoszlás 2024-ben

Az adatokat áttekintve, a kemping kivételével minden szálláshelytípusnál a férfi vendégek száma volt magasabb, amely számokból akár az egyedülálló férfiak üdülési szokásaira is, akár a családosan érkezők több fiúgyermek számára is következtethetünk.

Ellenőrzés:

Az adó és a hozzá kapcsolódó nyilvántartás ellenőrzése egész évben tartó folyamat. Az önkormányzati adóhatóság az idegenforgalmi adóbevétel megrövidítésének megakadályozása érdekében rendszeresen ellenőrzi a szálláshelyeket. Az ellenőrzés célja az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása.

Az adóhatóság nyilvántartásában és az adózó nyilvántartásában, bevallásában szereplő adatok, tények, körülmények valóságtartalmának, illetőleg ezek hitelességének megállapítása érdekében a bevallási időszak lezárását megelőzően is adatokat gyűjthet, vagy helyszíni ellenőrzést végezhet. Az adóhatóság a számla-, nyugtaadási kötelezettség teljesítését, a bejelentett tények, adatok, körülmények valódiságát vizsgálja.

Az ellenőrzést az adóhatóság az adó alapjának, összegének megállapításához szükséges iratok, bizonylatok, nyilvántartások, ideértve az elektronikus úton tárolt adatokat is, számítások és egyéb tények, adatok, körülmények megvizsgálásával folytatja le.

Ha az adózó nyilvántartásai pontatlanok vagy hiányosak és így az adókötelezettség megállapítására alkalmatlanok, az adóhatóság megfelelő határidő tűzésével engedélyezi, hogy az adózó iratait, nyilvántartásait a jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően rendezze, pótolja, illetőleg javítsa.

Az adóellenőr az ellenőrzés megkezdését megelőzően erre történő külön felhívás nélkül is köteles magát és az ellenőrzési jogosultságát igazolni, az adózót az ellenőrzés típusáról, tárgyaról és várható időtartamáról tájékoztatni.

Az adóellenőr az ellenőrzés során üzleti, vagy az egyéb adóköteles tevékenység, vagyontárgy vagy jövedelem ellenőrzéséhez szükséges helyiségekbe beléphet, iratokat, tárgyakat, munkafolyamatokat vizsgálhat meg, az adózótól, képviselőjétől, alkalmazottjától felvilágosítást, más személyektől nyilatkozatot kérhet. Ha az adózó a vállalkozási tevékenységéhez más személy ingatlanát veszi igénybe, az ingatlan tulajdonosa köteles tűrni az adóhatóság helyszíni ellenőrzését.

Az adóhatósági kollégák megbízólevél alapján végzik az ellenőrzéseiket.

A helyszíni adóellenőrzés elsősorban a nyári hónapokra koncentrálódik. Az idegenforgalmi adóval foglalkozó kolleganő, az év minden hónapjában ellenőrzi a szállásadó által benyújtott bevallás és a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ szállásmóduljában található adatok egyezőségét. Amennyiben eltérést észlel felveszi a kapcsolatot a szállásadóval, nyilatkoztatja az eltérés okáról. A tényállás tisztázását követően önellenőrzésre kerül sor. Ez a feladat folyamatos, természetesen ez a fajta ellenőrzés nagyon sok időt és energiát igényel, de szükséges, mert az adóelkerülés feltárása sok-sok adóforintot eredményezhet.

A nyári hónapokban, amint az időjárás és a belső munkafolyamatok engedik a kollegák helyszíni ellenőrzést végeznek. A Végardó Fürdő környékén nagyon sok kis szálláshely működik, az ő vendégekörük a nyári időszakban elsősorban lengyel és szlovák turista.

Az adóhatósági ellenőrzés célja soha nem a bírságolás, hanem elősegíteni a jogalkotói szándék szerinti helyes jogértelmezést, a helyes joggyakorlat kialakítását, a jogkövető magatartás megteremtését, együttműködést a problémák megoldásában, feloldani a kialakult anomáliákat.

Minden szállásadónak meg kell értenie, hogy nem az ő pénzét vesszük el, hanem közvetítői szerepüket megköszönve, az önkormányzatnak jogosan járó idegenforgalmi adó minden forintját beszedve, együtt kell dolgozni Sárospatakért.

A célzott ellenőrzés során, a kiválasztott szálláshelyekre vonatkozóan a helyszíni ellenőrzés reggelén ellenőrzésre kerülnek az NTAK szálláshely modul felületén a berögzített vendégadatok és a szálláshelyen már ezen információ tudatában tudjuk a vendégeket ellenőrizni.

Amikor viszont helyszíni bejárást tervezünk, akkor a teljes közigazgatási területet végig járjuk, az érkező vagy távozó vendégeket, vendégszámot rögzítve, visszaérve a hivatalba végezzük el az utólagos ellenőrzést. Bármelyik eset kapcsán feltárt eltérésről egyeztetünk a szállásadóval, haladéktalanul kérjük a vendégek rögzítését, esetlegesen a bevallások javítását.

Nem minden szállásadó fogad „kitörő örömmel” minket, akár zaklatásnak veszi a jelenlétünket, akár mindent el is követve, hogy a szálláson jelenlévő vendég „nincs is itt”, vagy „épp csak most járt erre” kifogásokkal próbálja leplezni a feltárt adóhiányt. Minden esetben türelemmel, segítőkészséggel állnak a kollegák a problémákhoz, együtt átbeszélve az anomáliákat, a kötelezettség kikényszerítése mellett igyekeznek a legeredményesebb megoldással zárni az ügyet.

2.) Gépjárműadó, mint átengedett központi adónem:

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 2021. január 1-jétől módosította a gépjárműadóztatást. Az önkormányzati adóigazgatási hatáskör átkerült az állami adóhatósághoz. Az elmúlt majdnem 30 évben a gépjárműadó kötelezettségekkel összefüggő adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látta el, évente 5-6000 gépjármű ügyét intézte, a beszedett gépjárműadó kezdetben teljes összegben az önkormányzat költségvetését gazdagította, majd 2013. évtől annak 60 %, majd 2020. évtől a teljes 100 %-a átkerült az állami költségvetésbe.

A 2020. december 31-éig eső időszakra vonatkozó gépjárműadó ügyekben adókötelezettség megállapítása, ezen időszak adójának beszedése, végrehajtása, a fennálló túlfizetésekkel kapcsolatos nyilvántartásvezetés, azok visszautalása, a visszatérítéshez szükséges fedezet állami támogatásként történő igénylése, éves elszámolása a Magyar Államkincstár felé, továbbra is az önkormányzati adóhatóság jár el.

Így az önkormányzati adóhatóság továbbra is élhet a végrehajtás lehetőségével, vagy akár a forgalomból való kivonására vonatkozó kezdeményezés lehetőségével, ha az adótartozás az egy évi adótételt meghaladja, feltéve, hogy a fizetési kötelezettség 2020. december 31-ig keletkezett. A befolyó bevétel a központi költségvetést illeti meg.

2024. évben 168 109 forint összegű gépjárműadótartozást hajtottunk be és 102 218 Ft összegű gépjárműadó túlfizetést utaltunk vissza adózóink részére. Ezen összeghez 34 080 forint összeg állami támogatást igényeltünk.

3.) Talajterhelési díj:

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján, a környezetterhelési díj 2004. január 1-jén került bevezetésre a levegőre és a vízre, a talajterhelési díjra vonatkozó szabályok 2004. július 1-jétől léptek életbe.

A talajterhelési díj bevezetésével a törvényalkotó célja a környezet és természet védelme, terhelésének mérséklése, a környezethasználóknak a környezet és természet megóvását szolgáló tevékenységre való ösztönzése.

Két adóhatóság is „működik” a talajterhelési díj adózása során, a vízjogi engedély alapján végzett tevékenységéhez kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat a NAV, a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízszikkasztáshoz kapcsolódó talajterhelési díjjal kapcsolatos adóztatási feladatokat pedig az önkormányzati adóhatóságok látják el.

Talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki helyi vízgazdálkodási hatósági engedély alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz és a műszakilag rendelkezésre álló közcsontrára nem köt rá.

A törvény a talajterhelési díj mértékét a talajterhelési díj alapja, az egységszorzó (1,200 forint), valamint a területérzékenységi szorzó (1,5) együttes szorzataként határozza meg. Talajterhelési díj alapja a szolgáltató által leigazolt, az adott évben felhasznált vízmennyiség csökkentve a meghibásodás miatt elszivárgott vízmennyiséggel, és a számlával igazolt elszállított szennyvíz mennyiségével.

A területérzékenységi szorzó a Ktdt. 3. számú melléklete szerint attól függően változik, hogy milyen az adott terület érzékenységi besorolása: A: fokozottan érzékeny (szorzó: 3,0), B=érzékeny (szorzó: 1,5) vagy C= kevésbé érzékeny (szorzó: 1,0).

Sárospatak város közigazgatási területére vonatkozóan, a felszín alatti víz állapota szempontjából megállapított területérzékenységi szorzó a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján: érzékeny besorolást kap, tehát 1,5.

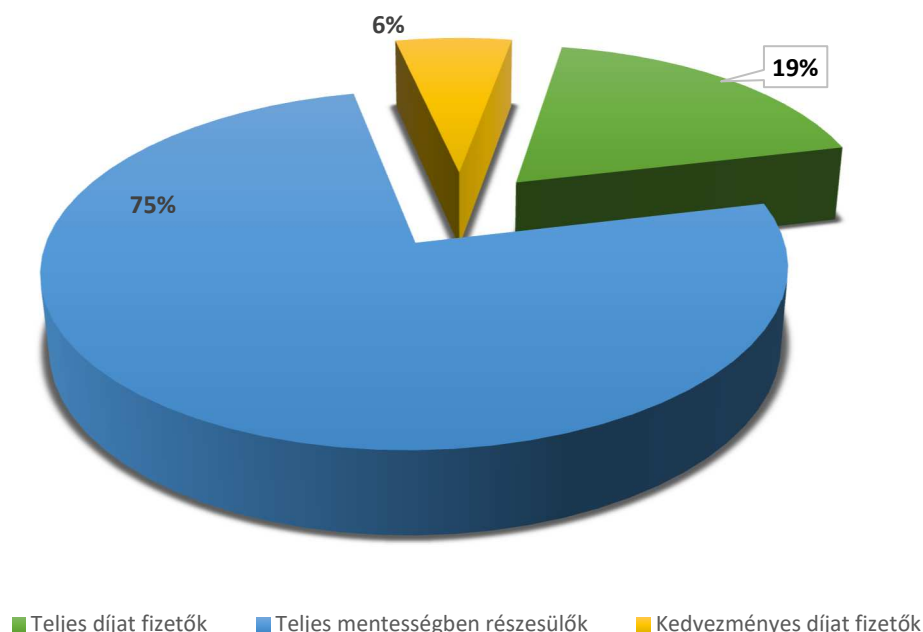
A helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjat a kibocsátónak (fogyasztónak) kell megállapítania, bevallania és megfizetnie (önadózás) a tárgyévet követő év március 31-éig. Aki évközben ráköt a kiépített szennyvízhálózatra, annak a rákötést követő 30 napon belül el kell számolnia az önkormányzati adóhatósággal. Minden esetben a bevallás teljesítéséhez szükséges tájékoztatást, illetve a bevallási nyomtatványokat a határidő teljesítése előtt postázzuk adózóinknak.

A 2012. évi, tizszeresére emelkedett egységár jogszabályi változását követően, a törvényalkotó szándékával egyezően a Képviselő-testület különböző mentességek és díjkedvezmények elfogadásával igyekezett egyrészt ösztönözni a lakosságot a hálózatra való rákötésre, illetve az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő családokat támogatni. Rendeletünk értelmében teljes díjmentességet élveznek azon fogyasztók, akiknek az éves vízfogyasztása nem haladja meg a 20 m³-t, illetve csak kerti csappal rendelkeznek. Adózóink között nagyon sok egyedülálló nyugdíjas van, akik évről-évre igénybe is tudják venni ezen rendeleti mentességet.

A talajterhelési díj adóztatása minden esetben a szolgáltató, az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt., korábban a Zempléni Vízmű Kft. által kibocsátott és rendelkezésünkre bocsátott „csak ivóvizet fogyasztók listája” alapján valósul meg. Amennyiben az adózónak bármilyen panasza van, a műszaki kivitelezéssel, az elfogyasztott vízmennyiséggel, vagy azon képviselő-testületi mentességet szeretne igénybe venni, amelyhez a szolgáltató igazolása szükséges, minden esetben a szolgáltatóhoz kell fordulnia és azon igazolásokat beszereznie, amely az adóztatáshoz szükségesek. Természetesen az adóhatósági ügyintézők minden esetben adózóink segítségére vannak, a szolgáltató felkereséséhez, elérhetőségéhez szükséges információkkal rendelkeznek.

2024. évben 81 adózót szólított fel az adócsoport bevallás benyújtására, melyből 61 adózó igénybe is tudta venni a képviselő-testület rendelete által biztosított teljes díjmentességet. A bevallást benyújtók közül 2 adózó részesült pótlékmentes részletfizetési kedvezményben.

2024. évben benyújtott talajterhelési díj bevallások megoszlása

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

4.) Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó:

Az Szja tv. 73. § (2) bekezdése szerint a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adóját a magánszemély állapítja meg, a termőföld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóságnál vallja be és fizeti meg (önadózás). Az ebből származó valamennyi bevétel az önkormányzat költségvetését illeti meg, és az az önkormányzattól nem vonható el.

A jövedelem bevallását a magánszemély az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a jövedelem megszerzésének évét követő év március 20-ig teljesíti.

Amennyiben a magánszemély több önkormányzat illetékességi területén szerez bevételt, az adóbevallást és adófizetést önkormányzati adóhatóságoként külön-külön kell teljesíteni.

Nem kell adóbevallást tenni annak a magánszemélynek, akinek a termőföld bérbeadásból származó jövedelme kizárólag kifizetőtől származik és a kifizető az adót levonta, vagy a termőföld bérbeadásából származó jövedelme mentes az adó alól. (Szja tv. 73. § (4) bekezdés).

Adómentes a termőföld-bérbeadásból származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbe adása alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a haszonbérlet időtartama az 5 évet (az adómentesség feltételéül szabott időtartam) eléri.

Az Szja tv. 73. § (5) bekezdése szerint, ha magánszemélynek termőföld bérbeadásból olyan bevétele, jövedelme keletkezik, amely nem kifizetőtől származik, vagy a kifizető a jövedelem juttatásakor az adót levonni elmulasztotta, vagy a kifizető a bérleti díjat természetben fizette meg, a vagyoni érték után az adót a magánszemély a jövedelem megszerzésének negyedévét követő hó 12-éig fizeti meg.

Abban az esetben azonban - az Szja tv. 73. § (6) bekezdése alapján - ha az adómentesség feltételül szabott időtartamra kötött haszonbérleti szerződés ezen időtartam lejárta előtt adófizetési kötelezettséget keletkeztető módon megszűnik, a magánszemélynek a felvett jövedelem korábban meg nem fizetett adóját késedelmi pótlékkal növelten kell megállapítani, bevallani és megfizetni a szerződés megszűnése évének kötelezettségeként (Szja tv. 1. számú melléklet 9.4.2. pont) a következő év március 20-ig.

Kifizető termőföld bérbeadással kapcsolatos adózási feladatai: Ha a termőföld bérbeadásából származó bevétel kifizetőtől származik, az adót a kifizető állapítja meg, vonja le, vallja be, és fizeti meg. Nem terheli a kifizetőt haszonbérbeadás esetén az adómegállapítási kötelezettség, ha a magánszeméllyel az adómentesség feltételül szabott időtartamra kötött haszonbérleti szerződést. (Szja tv. 73. § (3) bekezdés) Az Szja tv. 73. § (7) bekezdése a kifizető a termőföld bérbeadásából származó jövedelemből levont adót a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatósághoz utalja át a kifizetést követő hó 12. napjáig.

A levont adóról a kifizető adóbevallását a föld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatósághoz az adóévet követő év február 25-éig nyújtja be. Jellemzően a haszonbérleti szerződések az 5 évet eléri vagy meghaladják, ennél fogva évente csak néhány adózó ad a termőföld bérbeadásáról bevallást, mindazonáltal csekély bevételünk keletkezik.

5.) *A következőkben néhány olyan munkaterületet szeretnék kiemelni, amelyek mint a beszámoló elején elhangzott, törvény által a jegyzőre delegált hatósági feladat. Ezen feladatok ellátásából bevétele az önkormányzatnak nem származik, mégis ellátásuk nagy terhet ró az adócsoport dolgozóira.*

a.) Helyi jövedéki adó:

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény és az egyes adótörvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXXVII. törvény többek között módosította a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény magánfőzésre vonatkozó rendelkezéseit is.

A módosítások következtében bevezetésre került a Párlat Adójegy, amely a magánfőző nevére kiállított, sorszámozott, papír alapú, vagy elektronikus vámhatósági igazoló szelvény, ami 1 liter magánfőzött párlat után 700 forint jövedéki adó megfizetését igazolja.

A párlat adójegyeket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Vármegyei, illetve fővárosi adó- és vámigazgatóságai bocsátják ki. Ezzel egyidejűleg megszűnt a korábbi évben bevezetett, s az önkormányzatoknak megfizetett 1.000 Ft összegű átalányadó.

A helyi önkormányzati adóhatóság szerepe így 2016. évtől a desztillálóberendezés megszerzésének tulajdonjog bejelentésére, a magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésére terjedt ki. A beszámolási időszakban 2 db desztillálóberendezés tulajdonának megszerzéséről tájékoztattak adózóink, illetve 3 esetben küldött tájékoztatót a Nemzeti Adó- és Vámhivatal B-A-Z. vármegyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága párlatjegy vásárlásáról.

b.) Adó- és értékbizonyítvány:

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (2) bekezdése rendeli a jegyző adóügyi feladata és hatásköre közé az adó és értékbizonyítvány kiadását. Az illetékességet az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. évi törvény 101. §-a szabályozza, mely szerint az ingatlan fekvése szerint illetékes önkormányzat jegyzője állít ki az ingatlan és az ingatlanszerzők adatairól adó- és értékbizonyítványt.

Azt, hogy milyen esetben és milyen szerv megkeresésére állítja ki, különböző törvények szabályozzák, ilyen például a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv., mely szerint hagyatéki ügyben, vagy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény, mely szerint pedig különböző végrehajtási ügyekben keresik meg a jegyzőt adó- és értékbizonyítvány kiállítására.

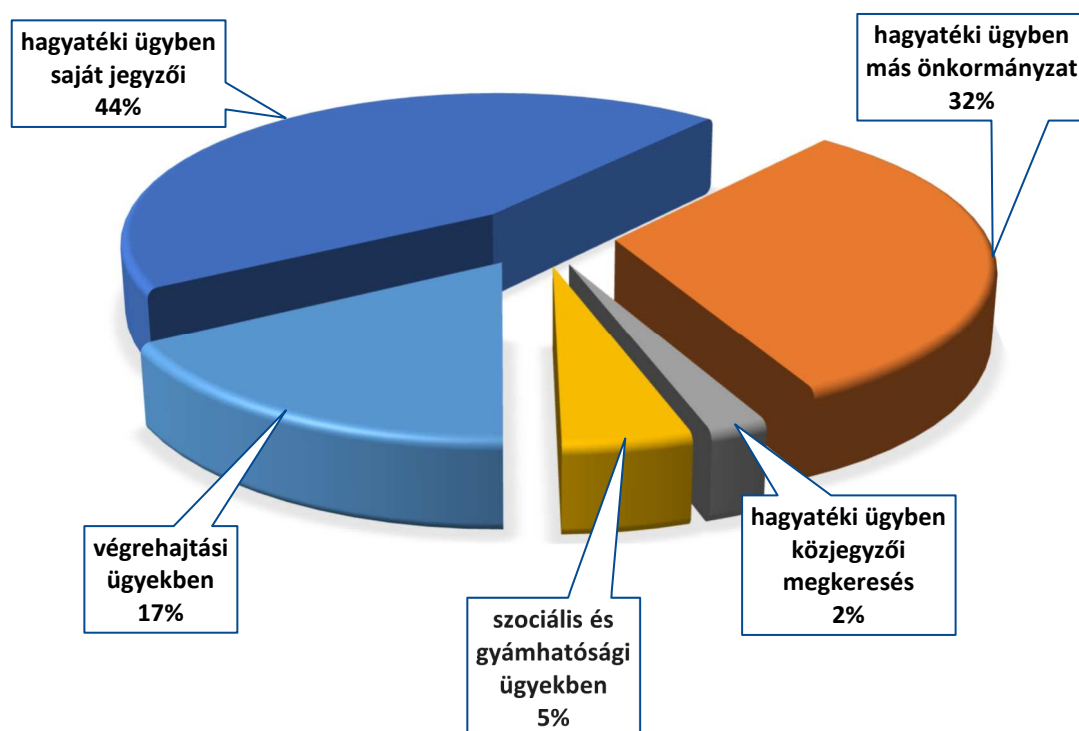
Minden megkeresés esetében az adócsoport dolgozói helyszíni szemle megtartásával, az ingatlan teljes körű felértékelésével határozzák meg az ingatlan értékét. Ingatlanon értendő minden lakó és nem lakó épület, beépítetlen terület, szántó, szőlő, gyepek és erdők stb., Ez nagyon sok esetben Sárospatak közigazgatási területéhez tartozó külterületek felkeresésével is jár, s egy-egy terület behatárolása komoly „nyomozói munkát” igényel.

Az értékelés elvégzéséhez az állami adóhatóságtól ingatlan értékesítés adatainak beszerzésére is lehetőség van, hivatalunkhoz beérkező adásvételi szerződések ingatlan adataiból átlag négyzetméter árakat tudunk meghatározni. A helyszíni szemlét mindig megelőzi a <https://www.e-epites.hu/e-kozmu>, illetve <https://www.mepar.hu/mepar> térképek használata, a térképek alapján a felépítmények valódiságának ellenőrzése, közműellátottság vizsgálata, illetve földrajzi elhelyezkedésük, megközelíthetőségük számbavétele. Az adóérték bizonyítvány kiállítását végző kolléga az értékeléshez szükséges végzettséggel, szakmai tapasztalattal, hozzáértéssel és kellő rutinnal rendelkezik ahhoz, hogy a feladatot magas színvonalon tudja ellátni.

2024. évben 272 megkeresés érkezett, melyre minden esetben 8 napos ügyintézési határidő állt az ügyintéző rendelkezésére. Az értékelés előkészítéseként minden esetben a TAKARNET Földhivatali Információs rendszerből történő tulajdoni lap lekérdezésére van szükség, melyek száma 2024. évben 658 db volt.

A megkeresések határidőben és teljes körűen történő teljesítése a rövid ügyintézési határidő, a feltorlódott, egyéb adóhatósági ügyek ellátása miatt komoly problémát okozott.

Adó- és értékbizonyítvány megoszlása ügytípusonként

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda – adónyilvántartás

c.) Adók módjára behajtandó köztartozások:

Az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása esetén a köztartozás jogosultjának megkeresése alapján folytatja le az adócsoport a végrehajtást. Törvények írják elő, hogy valamely köztartozást az önkormányzati adóhatóság adók módjára köteles behajtani. E köztartozások rendszerint nem adó jellegűek, ezekre a törvény hatálya csak a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében terjed ki.

Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében, megkeresésre fogatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Ekkor hatásköre csak arra terjed ki, hogy tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt összeg behajtása érdekében intézkedjen. Rendelkezési joga nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, a tartozást mérsékelje. Az önkormányzati adóhatóság a behajtási eljárás feltételeinek vizsgálata mellett a behajtási megkeresésben szereplő tartozást sem jogalapjában, semösszezszerűségében nem vizsgálhatja felül, a megkeresésben foglaltakhoz kötve van. Az adók módjára behajtandó köztartozásnál a behajtást kérő megkeresése minősül végrehajtható okiratnak.

Jellemzően a megkeresések nem zárulnak le adott évben, azt elévülési időn belül kell lefolytatni. A beszedett köztartozásokat a kimutató szervnek utaljuk át, ezekből az összegekből az önkormányzatnak nincs bevétele, késedelmi pótlékot sem számíthatunk fel rá.

Az adók módjára behajtásra kimutatott tartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint más adóké. Betudható ez annak, hogy az esetek túlnyomó többségében az adósnak sem munkahelye, sem számlája, sem végrehajtható ingó vagyona nincs.

Míg az adók esetében egy folyamatos, többnyire éveken át tartó kapcsolat jön létre az önkormányzati adóhatóság és az adózó között, a bírságok, díjak beszedése gyakran csak egyszeri kapcsolatot feltételez, jóval magasabb költséggel.

Az elkövetők többsége évek óta nem él életvitelszerűen Sárospatakon, csak állandó bejelentett lakcíme van városunkban. Legtöbbször még a családtagok sem tudnak róla, vagy nem akarnak tudni róla semmit. Folyamatosan történik a munkahelyek lekérdezése, helyszíni ellenőrzés, a tartozás jogosultjának felkutatása.

A feladat ellátását végző kolleganő kellő tapasztalattal, az adózói kör teljes feltérképezése mellett az ügyfélkörhöz szükséges megfelelő toleranciával, segítőkészséggel és odafigyeléssel végzi munkáját.

A bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezik a letiltható jövedelmekről, mely a segélyből történő tiltás foganatosítását egyértelműen tiltja. A munkabérekéből és nyugdíjakból történő tiltás esetén előfordult több esetben is, hogy olyan visszajelzést kaptunk, hogy letiltásunkat sorrendbe állították, mert már előző letiltások megelőzik. Az adóhatóság a végrehajtás eredménytelensége esetén a behajtási eljárást megszünteti, a végrehajtás eredménytelenségéről és az eljárás megszüntetéséről a behajtást kérőt végzésben tájékoztatja.

Hatáskör változás miatt 2017. évtől a kimutató szervek megkeresései csökkenést mutatnak, általában az állam által előírt követelések egy része az állami adóhatóság hatáskörébe került.

Adók módjára behajtandó köztartozás ügyek 2024. évben

	db szám
Megkeresés végrehajtásra	62
Eljárás megszüntető végzés	10
- haláleset miatt	0
- elévülés miatt	10
Áttétel hatáskör, illetékesség hiánya miatt	16
Fizetési felszólítás	46

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

d.) Adóigazolás:

Az adóhatóság a jogszabályban meghatározott esetekben az adózó kérelmére adat igazolására hatósági bizonyítványt ad ki. Gazdasági társaságok és természetes személyek is kérhetik. A hatósági bizonyítvány kiadását az Art. és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. évi törvény szabályozza.

Az adóigazolás az adóhatóság által nyilvántartott helyi adók, adó jellegű és egyéb kötelezettségek, adók módjára behajtandó köztartozások megfizetéséről szóló igazolás határozatnak minősül. Az eljárás az Itv. szabályozása alapján illetékmentes. A beszámolási időszakban 74 adóigazolást állítottunk ki.

A 2024. július 1-től elindult otthonfelújítási támogatáshoz az ügyfeleknek adóigazolások beszerzésére volt szükségük a kifizetések minden szakaszában, így az év második felétől ezen célból kiállított igazolások száma is megnövekedett önkormányzati adóhatóságunknál.

6.) Követelés és hátralékkezelés

A hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb részét képezi az adóigazgatási munkának. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket, és hátralékot halmoznak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen lép fel. Az adóhatóság feladatai közé tartozik a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése, és az adófizetők problémáinak méltányos kezelése.

Az önkormányzati adóhatóság alapvető célkitűzése a hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása a végrehajtási eljárások hatékony és eredményes alkalmazásával. A hátralékállomány nagymértékben az előző évekről áthozott tartozás.

A hátralék jelentős része behajthatatlan, mert olyan nem működő, illetve felszámolás alatt lévő társaságnál van felhalmozódva, akiktől a tartozás megtérülése nem valószínűsíthető.

Ha elindul a felszámolási eljárás, az önkormányzati adóhatóságnak csak egyetlen egy lehetősége marad a fennálló tartozás beszedésére, a megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés benyújtása.

Ebben az esetben az önkormányzatnak a tartozás 1 %-át meg kell fizetni hitelezői igényként. Az eljárás legtöbb esetben több évre is elhúzódik, s az eljárás befejezését követően, felosztható vagyon hiányában csak a felszámoló biztos díjára marad fedezet.

Az elmúlt évek során több esetben éltünk ennek a lehetőségével, de egyetlen egy esetben sem térült meg egyetlen egy adóforint sem. Így 2024. évben nem nyújtottunk be hitelezői igényt, hogy ne növeljük tovább a meglévő hátralékállományt.

A jogszabályi előírások miatt azonban ezen tartozások nem írhatóak le az elévülési idő (2016. július 1-jétől az 5 év 4 évre csökkent) lejárta előtt, így folyamatos részét képezik az évente kimutatott hátralékállománynak.

Az elmúlt évben újabb 8 cég esetében indult el a felszámolási, végelszámolási eljárás, illetve 4 adózó esetében kaptuk meg a felszámolási eljárást lezáró jogerős végzést.

Hasonló problémák vannak azoknál a cégeknél, akiknél adószám felfüggesztés, illetve adószám törlés miatt elindul a kényszer-végelszámolás. Tapasztalható olyan gazdálkodói magatartás is, hogy az eladósodott cégekből más vállalkozásokba viszik át a meglévő vagyont, a kiürített gazdasági társaságok végrehajtására pedig kicsi az esély.

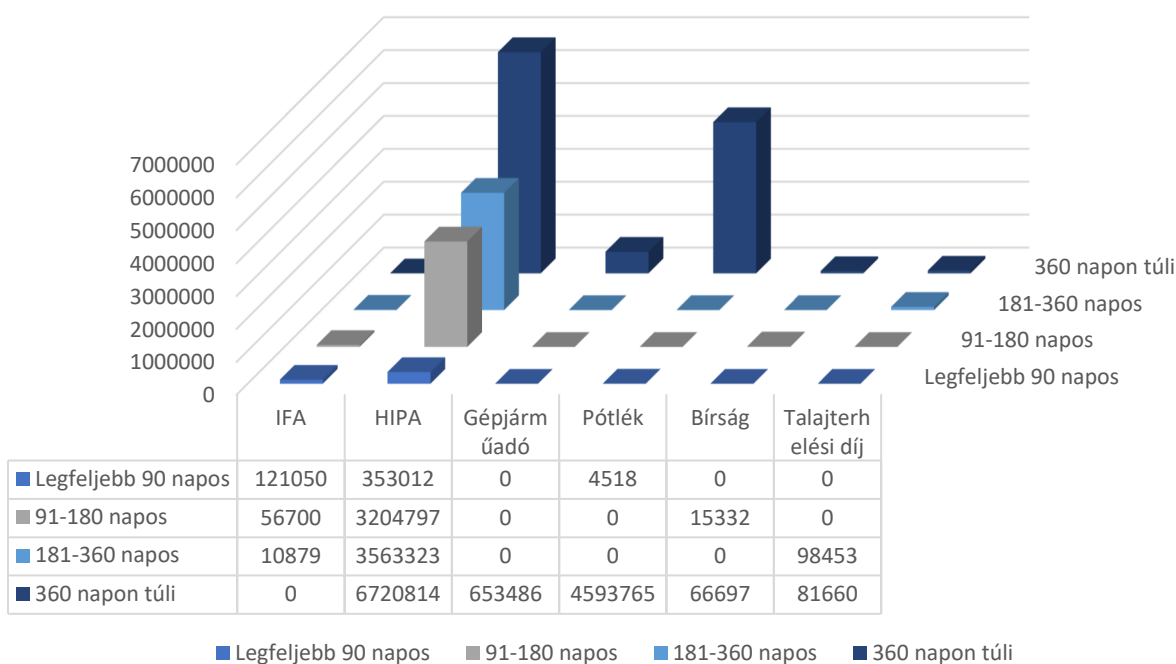
A következő diagram a követelések lejárat szerinti alakulását szemlélteti. A kimutatásból egyértelműen megállapítható, hogy a 360 napon túli tartozások összegei a legmagasabbak minden adónemben, ezek megtérülésére kevesebb esély van, elévülési időn belül a nyilvántartásban kell szerepeltetni.

Iparüzési adó tekintetében több mint 6 millió forint nagyságrendet tesz ki ez a hátralék, míg az előző évben ez 19 millió forint volt. Késedelmi pótlék esetében pedig ez az összeg 4,59 millió forint, mely közel 1,36 millió forinttal kevesebb, mint a 2023-as évben volt, de itt természetesen a tőkeállomány növekménye az, amely magával vonja a késedelmi pótlék emelkedését is.

Az elmúlt években a késedelmi pótlék emelkedéséhez nagymértékben hozzájárult, hogy a jegybanki alapkamat az MNB Monetáris Tanács döntése alapján több ízben változott 2022. évtől, az év eleji 2,9 %-ról év végére elérte a 13 %-ot. Majd folyamatos csökkenésnek indult, 2023. év végére 11,5 %-ra, 2024. évvégére 6,5 %-ra visszacsökkent, de még ez is nagyon magas érték a korábbi évekhez viszonyítva. Ezek a változások átvezetésre kerültek az adószakrendszerben is. Az Art. szabályozása alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része.

A legfeljebb 90 napos vagy 91-180 nap közötti lejáratú tartozások megtérülése valószínűsíthető, nagy részük fizetési halasztásból vagy részletfizetésből származnak. Itt az iparüzési adóhátralék 3,55 millió forint, mely több mint 3 millió forinttal kevesebb, mint az előző évben volt.

Követelések lejárat szerint

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda - adónyilvántartás

A még folyamatosan működő cégek esetében is gondot okoz az adófizetési kötelezettség teljesítése, hiszen a felhalmozott kintlévőség beszedése, a magas szállítói és hiteltartozások miatt rendkívül nehéz helyzetben vannak.

Általában elmondható, hogy azon vállalkozások kerültek nagyon nehéz helyzetbe, akik már az előző év tartozásait is vagy átütemezték, vagy nem tudták megfizetni.

Az Art. lehetőséget biztosít az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személynek, hogy kérelme alapján az őt terhelő adótartozás, bírság, vagy pótléktartozás mérséklését, elengedését, fizetési halasztását vagy részletfizetését kérje, ha azok megfizetése az ő és a vele együtt élő közeli hozzátartozó megélhetését súlyosan veszélyezteti, vagy a vállalkozás működését ellehetetleníti.

Fizetési halasztásban, illetve részletfizetésben több cég és magánszemély is részesült, 2024. évben 7 adózó élt ennek a lehetőségével.

Vállalkozások esetében pénzügyi és vagyoni helyzetükkel kapcsolatos igazolások, magánszemélyek esetében jövedelmi és kiadásokkal kapcsolatos, esetleg orvosi igazolások bekérésére került sor. Tekintettel az önkormányzat anyagi helyzetére adó elengedésére egyetlen egy esetben sem került sor. A fizetési könnyítésben érintett adó nem minősül adóelengedésnek.

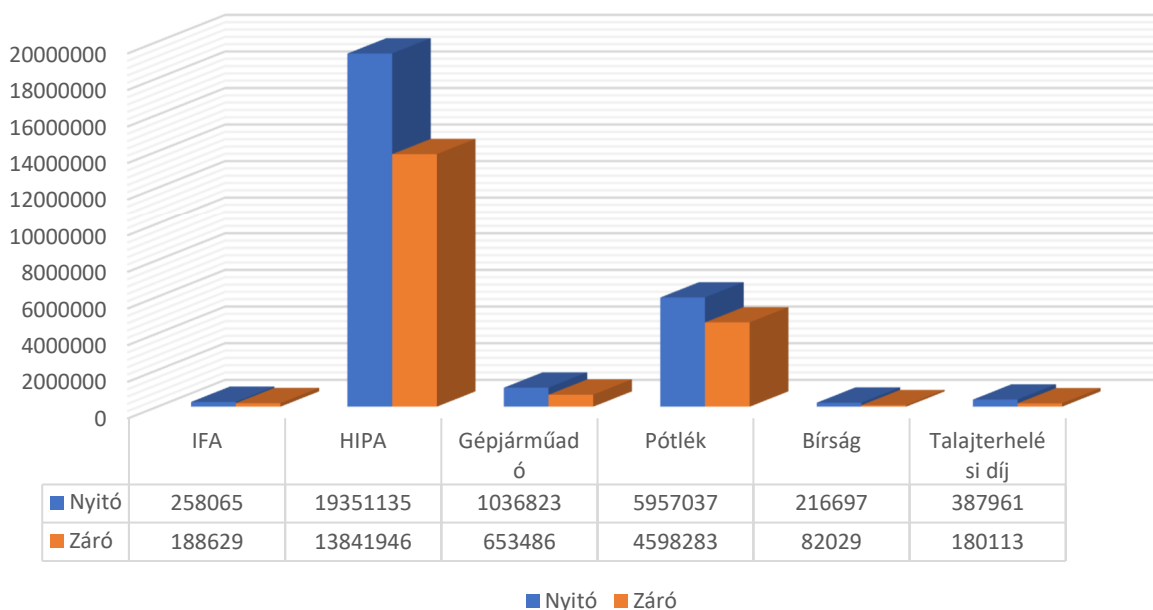
A tőketartozásból eredő hátralékállomány növekedése magával vonja a késedelmi pótléktartozás emelkedését is. A fizetési határidők lejárta következtében időről-időre megemelkednek a nyilvántartott adótartozások összegei. Jellemzően a nyilvántartott tartozások „hullámzó” trendet mutatnak, az adóhatóság eredményes végrehajtásai nyomán csökkennek, ám a fizetési határidők újra generálják a hátralékok növekedését.

A 2024. december 31-ei zárási állapot szerint, az összes hátralékállomány 19, 544 millió forint, mely több mint 8 millió forinttal kevesebb, mint az előző évben.

A kimutatott és fennálló hátralékok 28 %-a már nem működő, illetve felszámolás alatt lévő társaságoknál van felhalmozva, megtérülésük nem várható.

A következő diagram a hátralékállomány változását mutatja meg, összehasonlítva a 2023. és a 2024. éveket. Örömmel konstatálható, hogy minden adónemben csökkent a hátralék az előző évhez képest.

Hátralékállomány változás

Forrás: Sárospataki Polgármesteri Hivatal Adóügyi és Iratkezelési Iroda 2024. évi adókövetelés nyilvántartása

Az esedékes, de meg nem fizetett tartozások megszüntetésére tett végrehajtási intézkedések:

Az adóhátralékok behajtása az év minden hónapjában folyamatosan működik. Az adóhatóság egyetlen esetben sem intézkedett úgy, hogy előtte ne tájékoztatta volna az adózót arról, hogy már esedékes hátraléka van. Az év első hónapjaiban az adócsoport fizetési felszólítást küld a hátralékosoknak.

Minden év március 15-éig, illetve szeptember 15-éig számlaértesítő megküldésével tájékoztatja az adózókat fizetési kötelezettségeikről, melyben határidő kiszabásával lehetőséget ad az önkéntes teljesítésre. A beszámolási időszakban 2417 db egyenlegértesítő került kiküldésre, majd október hónapban a hátralékkal rendelkező adózóknak 490 db felszólító levél.

A fizetési határidő leteltét követően kerül sor, a meg nem fizetett adótartozások végrehajtására. Magánszemélyek esetében elsősorban munkabérből, illetve nyugdíjból történő letiltást kezdeményezünk.

A behajtási tevékenységekben az időintervallum kiemelkedő szerepet kap, a hatékonyság növelésében igen fontos, hogy csökkenjen a reakcióidő, amely a kötelezettség meg nem fizetése és a végrehajtási eljárás megindítása között eltelik.

Sajnos ezen a téren az előrelépés nehézkes, mivel közvetlen információ sok esetben nem áll rendelkezésre, az adós személyének fellelése, a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok lekérése külön utánajárást igényel.

Ezeket túl, a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza a jövedelem, sajnos egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, nem dokumentált „fekete” jövedelmet szereznek, így a jövedelemforrásuk felderíthetetlen, illetve bevételük nem származik, amely nem vonható végrehajtás alá.

2024. évben 279 adózó esetében kerestük meg a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő Nemzetközi Kapcsolatok és Jogviszony Nyilvántartási Főosztályt munkahely és kifizető nevének, címének ügyében.

Adótartozás felhalmozása miatt 4 adózó esetében nyújtottunk be letiltást munkabérre, vagy nyugdíjra, 342 708 forintba kezdeményeztünk letiltást.

A vállalkozók hátralékainak behajtásakor pedig hatósági átutalási megbízás alkalmazásával az adós pénzügyi intézménynél kezelt pénzeszközeit vonjuk végrehajtás alá. Ha nemcsak egy pénzintézetnél rendelkeznek számlaszámmal és természetesen ezek az információk rendelkezésükre állnak, több számlaszámra is benyújtjuk a hatósági átutalást.

2024. évben 18 adózó esetében nyújtottunk be hatósági átutalást, 11 adózó esetében térült meg a tartozás, 5 009 eFt összegben.

Tisztelt Képviselő-testület!

Ennyiben kívántam ismertetni a jegyző, mint önkormányzati adóhatóság 2024. évi adóztatással kapcsolatos feladatainak végrehajtásáról szóló munkát.

A helyi adóhatósági feladat szerteágazó, sokrétű, összefoglalva azonban elmondhatom, hogy azokat a jogszabályok által körbezárt előírások és lehetőségek figyelembevételével, az Önkormányzat Képviselő-testületének, a hivatalvezetésnek, valamint az adózók elégedettségének biztosítása mellett, a közigazgatás szolgáltató jellegét erősítő ügyfélbarát hivatali ügyintézés elvének szem előtt tartásával végezték 2024. évben is az adócsoport dolgozói.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2024. évi adóhatósági munkáról szóló beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Sárospatak, 2025. április 14.

dr. Szabó Gergő LL.M.
jegyző

Készítette:

Tamás Zoltánné
irodavezető
Adóügyi és Iratkezelési Iroda

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2025. ()
h a t á r o z a t a

a 2024. évi adóhatósági munkáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a tárgybani előterjesztést megtárgyalta és a 2024. évi adóhatósági munkáról szóló beszámolót elfogadta.

Felelős: jegyző
Határidő: azonnal